

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

P9_TA(2021)0025

Europejska strategia na rzecz równouprawnienia płci

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie europejskiej strategii na rzecz równouprawnienia płci (2019/2169(INI))

(2021/C 456/19)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2 i art. 3 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej oraz art. 6, 8, 10, 83, 153 i 157 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając art. 21 i 23 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając Agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i cele zrównoważonego rozwoju ONZ, w szczególności cel 5 wraz z jego zadaniami i wskaźnikami,
- uwzględniając Konwencję Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (CEDAW) z dnia 18 grudnia 1979 r.,
- uwzględniając przyjęte od 1975 r. dyrektywy dotyczące różnych aspektów równego traktowania kobiet i mężczyzn (dyrektywę 79/7/EWG⁽¹⁾, dyrektywę 86/613/EWG⁽²⁾, dyrektywę 92/85/EWG⁽³⁾, dyrektywę 2004/113/WE⁽⁴⁾, dyrektywę 2006/54/WE⁽⁵⁾, dyrektywę 2010/18/UE⁽⁶⁾ oraz dyrektywę 2010/41/UE⁽⁷⁾),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1158 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów oraz uchylającą dyrektywę Rady 2010/18/UE⁽⁸⁾ (dyrektywa w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym),
- uwzględniając wniosek Komisji z dnia 14 marca 2012 r. dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie poprawy równowagi płci wśród dyrektorów niewykonawczych spółek, których akcje są notowane na giełdzie, i odnośnych środków (dyrektywa w sprawie kobiet w zarządach) (COM(2012)0614),
- uwzględniając Konwencję Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (konwencja stambulska),
- uwzględniając wniosek z dnia 4 marca 2016 r. dotyczący decyzji Rady w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (COM(2016)0109),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 6 marca 2019 r. pt. „2019 Report on equality between women and men in the EU” [Sprawozdanie na temat równości kobiet i mężczyzn w UE z 2019 r.] (SWD(2019)0101),

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady 79/7/EWG z dnia 19 grudnia 1978 r. w sprawie stopniowego wprowadzania w życie zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zabezpieczenia społecznego (Dz.U. L 6 z 10.1.1979, s. 24).

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 86/613/EWG z dnia 11 grudnia 1986 r. w sprawie stosowania zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn pracujących na własny rachunek, w tym w rolnictwie, oraz w sprawie ochrony kobiet pracujących na własny rachunek w okresie ciąży i macierzyństwa, Dz.U. L 359 z 19.12.1986, s. 56.

⁽³⁾ Dyrektywa Rady 92/85/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie wprowadzenia środków służących wspieraniu poprawy w miejscu pracy bezpieczeństwa i zdrowia pracownic w ciąży, pracownic, które niedawno rodziły, i pracownic karmiących piersią (Dz.U. L 348 z 28.11.1992, s. 1).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Rady 2004/113/WE z dnia 13 grudnia 2004 r. wprowadzająca w życie zasadę równego traktowania mężczyzn i kobiet w zakresie dostępu do towarów i usług oraz dostarczania towarów i usług (Dz.U. L 373 z 21.12.2004, s. 37).

⁽⁵⁾ Dyrektywa 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy (Dz.U. L 204 z 26.7.2006, s. 23).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Rady 2010/18/UE z dnia 8 marca 2010 r. w sprawie wdrożenia zmienionego porozumienia ramowego dotyczącego urlopu rodzicielskiego zawartego przez BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP i ETUC oraz uchylająca dyrektywę 96/34/WE (Dz.U. L 68 z 18.3.2010, s. 13).

⁽⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/41/UE z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie stosowania zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn prowadzących działalność na własny rachunek oraz uchylająca dyrektywę Rady 86/613/EWG (Dz.U. L 180 z 15.7.2010, s. 1).

⁽⁸⁾ Dz.U. L 188 z 12.7.2019, s. 79.

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 lutego 2020 r. w sprawie priorytetów UE na 64. sesję Komisji ONZ ds. Statusu Kobiet ⁽⁹⁾,
- uwzględniając rezolucję z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 lutego 2019 r. w sprawie pogorszenia sytuacji w zakresie praw kobiet i równouprawnienia w UE ⁽¹¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie przystąpienia UE do konwencji stambulskiej i innych środków przeciwdziałania przemocy ze względu na płeć ⁽¹²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 kwietnia 2018 r. w sprawie równouprawnienia płci w sektorze mediów w UE ⁽¹³⁾,
- uwzględniając wskaźnik równouprawnienia płci z 2019 r. opracowany przez Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (EIGE), opublikowany w dniu 15 października 2019 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 stycznia 2019 r. w sprawie równouprawnienia płci w kontekście polityki podatkowej w UE ⁽¹⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 marca 2018 r. w sprawie równouprawnienia płci w umowach handlowych zawieranych przez UE ⁽¹⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 3 października 2017 r. w sprawie wzmocnienia pozycji gospodarczej kobiet w sektorach prywatnym i publicznym w UE ⁽¹⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie potrzeby opracowania unijnej strategii mającej na celu wyeliminowanie zróżnicowania emerytur ze względu na płeć i zapobieganie występowaniu takich różnic ⁽¹⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 marca 2017 r. w sprawie równości kobiet i mężczyzn w Unii Europejskiej w latach 2014–2015 ⁽¹⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie propagowania równości płci w odniesieniu do zdrowia psychicznego i badań klinicznych ⁽¹⁹⁾,
- uwzględniając konwencję Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) nr 100 z 1951 r. dotyczącą jednakowego wynagrodzenia oraz konwencję MOP nr 190 z 2019 r. dotyczącą przemocy i nękania,
- uwzględniając zalecenie Komisji z dnia 7 marca 2014 r. w sprawie wzmocnienia zasady równości wynagrodzeń dla kobiet i mężczyzn dzięki przejrzystości ⁽²⁰⁾,
- uwzględniając dokument Komisji pt. „Strategiczne zaangażowanie na rzecz równouprawnienia płci na lata 2016–2019”;
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 listopada 2017 r. pt. „Unijny plan działania na lata 2017–2019 – Eliminowanie zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć” (COM(2017)0678),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z 2019 r. w sprawie równości mężczyzn i kobiet w UE,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 13 czerwca 2019 r. pt. „Zlikwidowanie zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć: kluczowe polityki i środki”,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 maja 2016 r. w sprawie ubóstwa: perspektywa płci ⁽²¹⁾,

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0039.

⁽¹⁰⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0025.

⁽¹¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0111.

⁽¹²⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0080.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 390 z 18.11.2019, s. 19.

⁽¹⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0014.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. C 162 z 10.5.2019, s. 9.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. C 346 z 27.9.2018, s. 6.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. C 331 z 18.9.2018, s. 60.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 263 z 25.7.2018, s. 49.

⁽¹⁹⁾ Dz.U. C 252 z 18.7.2018, s. 99.

⁽²⁰⁾ Dz.U. L 69 z 8.3.2014, s. 112.

⁽²¹⁾ Dz.U. C 76 z 28.2.2018, s. 93.

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 listopada 2017 r. w sprawie zwalczania nierówności jako czynnika sprzyjającego tworzeniu miejsc pracy i wzrostowi ⁽²²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie wykorzystywania seksualnego i prostytucji oraz ich wpływu na równouprawnienie płci ⁽²³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 stycznia 2016 r. w sprawie czynników zewnętrznych utrudniających przedsiębiorczość kobiet w Europie ⁽²⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 kwietnia 2017 r. w sprawie kobiet i ich roli na obszarach wiejskich ⁽²⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 listopada 2018 r. w sprawie usług opieki w UE na rzecz poprawy sytuacji w zakresie równouprawnienia płci ⁽²⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 kwietnia 2020 r. w sprawie skoordynowanych działań UE na rzecz walki z pandemią COVID-19 i jej skutkami ⁽²⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 stycznia 2018 r. w sprawie kobiet, równouprawnienia płci i sprawiedliwości klimatycznej ⁽²⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 kwietnia 2016 r. w sprawie równości płci i wzmocnienia pozycji kobiet w erze cyfrowej ⁽²⁹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 czerwca 2015 r. w sprawie strategii UE na rzecz równości kobiet i mężczyzn w okresie po 2015 r. ⁽³⁰⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 10 grudnia 2019 r. pt. „Gospodarki w UE uwzględniające równouprawnienie płci: dalsze działania”,
- uwzględniając Europejski filar praw socjalnych, w szczególności jego zasady 1, 2, 3, 6, 9, 11, 12 i 15,
- uwzględniając drugi unijny plan działania w sprawie równości płci oraz wspólny dokument roboczy służb pt. „Gender Equality and Women’s Empowerment: Transforming the Lives of Girls and Women through EU External Relations 2016-2020” [Równość płci i wzmocnienie pozycji kobiet: odmiana losu dziewcząt i kobiet w kontekście stosunków zewnętrznych UE w latach 2016–2020] (SWD(2015)0182),
- uwzględniając deklarację pekińską i pekińską platformę działania oraz wyniki ich konferencji przeglądowych,
- uwzględniając Międzynarodową Konferencję na temat Ludności i Rozwoju, jej program działania oraz wyniki jej konferencji przeglądowych,
- uwzględniając porozumienie paryskie na podstawie Ramowej konwencji ONZ w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) z 2016 r. oraz wzmocniony program prac z Limy w dziedzinie równości płci i przewidziany w nim plan działania w sprawie równości płci z grudnia 2019 r.,
- uwzględniając badanie przeprowadzone przez Agencję Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA) pt. „Violence against women: an EU-wide survey” [Przemoc wobec kobiet – Badanie ogólnounijne], opublikowane w 2014 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 5 marca 2020 r. pt. „Unia równości: strategia na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025” (COM(2020)0152),
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 7 maja 2020 r. pt. „Wyzwania demograficzne w UE w świetle nierówności gospodarczych i rozwojowych”,

⁽²²⁾ Dz.U. C 356 z 4.10.2018, s. 89.

⁽²³⁾ Dz.U. C 285 z 29.8.2017, s. 78.

⁽²⁴⁾ Dz.U. C 11 z 12.1.2018, s. 35.

⁽²⁵⁾ Dz.U. C 298 z 23.8.2018, s. 14.

⁽²⁶⁾ Dz.U. C 363 z 28.10.2020, s. 80.

⁽²⁷⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0054.

⁽²⁸⁾ Dz.U. C 458 z 19.12.2018, s. 34.

⁽²⁹⁾ Dz.U. C 66 z 21.2.2018, s. 44.

⁽³⁰⁾ Dz.U. C 407 z 4.11.2016, s. 2.

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

- uwzględniając Europejską kartę równości kobiet i mężczyzn w życiu lokalnym,
  - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
  - uwzględniając opinie przedstawione przez Komisję Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Komisję Kultury i Edukacji oraz Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A9-0234/2020),
- A. mając na uwadze, że prawo do równego traktowania jest prawem podstawowym uznanym w Traktatach i w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, niezwykle istotnym dla jej dalszego rozwoju;
- B. mając na uwadze, że w unijnym wskaźniku równouprawnienia płci z 2019 r. państwa członkowskie uzyskały średnio 67,4 pkt na 100, co oznacza, że w porównaniu z 2005 r. wynik ten poprawił się zaledwie o 5,4 pkt;
- C. mając na uwadze, że szkodliwe struktury i stereotypy na całym świecie utrwalają różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn oraz że eliminacja tych struktur i stereotypów zwiększy równouprawnienie płci; mając na uwadze, że postęp w zakresie równouprawnienia płci oraz inwestowanie w kobiety i dziewczęta nie tylko przynoszą korzyść społeczeństwu jako całości, lecz także są celem samym w sobie; mając na uwadze, że ważne jest zbadanie występowania i przyczyn zjawiska odchodzenia kobiet z sektorów technologii, badań i nauki; mając na uwadze, że silny ruch na rzecz praw kobiet jest potrzebny, by stać na straży wartości demokratycznych i praw podstawowych, w szczególności praw kobiet, oraz że zagrożenia dla praw kobiet są również zagrożeniami dla demokracji;
- D. mając na uwadze, że dyskryminacja ze względu na płeć jest często powiązana z dyskryminacją ze względu na tożsamość, np. płeć biologiczną, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, opinie polityczne lub wszelkie inne, przynależność do mniejszości narodowej, stan majątkowy, niepełnosprawność, pochodzenie, wiek, orientację seksualną, tożsamość i ekspresję płciową, klasę społeczną lub status imigracyjny, co prowadzi do dyskryminacji z dwóch lub więcej przyczyn jednocześnie; mając na uwadze, że w każdej polityce równości płci niezwykle istotna jest horyzontalna perspektywa intersekcyjna, pozwalająca identyfikować i uwzględniać te różnorodne zagrożenia dyskryminacją; mając na uwadze, że w polityce unijnej nie stosowano dotychczas podejścia intersekcyjnego, a skupiano się głównie na indywidualnym wymiarze dyskryminacji, nie zajmując się jej wymiarem instytucjonalnym, strukturalnym i historycznym; mając na uwadze, że zastosowanie analizy intersekcyjnej nie tylko pozwala nam zrozumieć bariery strukturalne, lecz także dostarcza danych, na podstawie których można ustalić punkty odniesienia i wytyczyć drogę ku skutecznym strategiom politycznym przeciwko systemowej dyskryminacji, wykluczeniu i nierówności płci, oraz że takie wysiłki muszą dotyczyć wszystkich form dyskryminacji w celu osiągnięcia równouprawnienia płci z pożytkiem dla wszystkich kobiet;
- E. mając na uwadze, że UE przyjęła istotne przepisy służące osiągnięciu równouprawnienia płci i poczyniła istotny postęp w tym kierunku; mając jednak na uwadze, że w ostatnich latach wysiłki te uległy spowolnieniu, a jednocześnie rozkwitły ruchy sprzeciwiające się polityce równouprawnienia płci i prawom kobiet, dążące do tego, by przywrócić tradycyjne role związane z płcią jako normę, kwestionującą status quo i blokującą dalsze postępy; mając na uwadze, że ruchy te – sprzeciwiające się polityce równości płci, różnorodności rodzin, małżeństwom osób tej samej płci, prawom i zdrowiu reprodukcyjnemu i seksualnemu oraz praktyce uwzględniania aspektu płci – próbują wpływać na kształtowanie polityki krajowej i europejskiej, aby zanegować, w zatrważający sposób, już ugruntowane prawa podstawowe, oraz że zagrożenia dla praw kobiet zawsze oznaczają także zagrożenia dla demokracji oraz postępu społecznego i gospodarczego;
- F. mając na uwadze, że prawa zdrowotne, w szczególności prawa dotyczące zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego, stanowią podstawowe prawa kobiet, należy je wzmocnić i nie wolno ich w żaden sposób osłabiać ani unieważniać;
- G. mając na uwadze, że w niektórych państwach członkowskich doszło do wyraźnego pogorszenia się sytuacji, w tym w obszarach wzmocnienia pozycji gospodarczej kobiet, oraz istnieje ryzyko, że równouprawnienie płci może dalej spadać na liście priorytetów państw członkowskich;
- H. mając na uwadze, że co trzecia kobieta w wieku co najmniej 15 lat doświadczyła jakiejś formy przemocy fizycznej lub seksualnej⁽³¹⁾, co druga doświadczyła molestowania seksualnego, a co dziesiąta spotkała się z nękaniami w internecie;

⁽³¹⁾ Badanie FRA z 2014 r., najbardziej kompleksowe na szczeblu UE w tym obszarze, na podstawie danych z 28 państw członkowskich.

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

- I. mając na uwadze, że przemoc wobec kobiet we wszelkich jej formach (fizyczna, seksualna, psychologiczna bądź gospodarcza lub cyberprzemoc) stanowi naruszenie praw człowieka i jedną z największych przeszkód na drodze do osiągnięcia równości płci; mając na uwadze, że życie wolne od przemocy jest nieodzownym warunkiem równości; mając na uwadze, że przemoc ze względu na płeć w obszarze opieki zdrowotnej, na przykład przemoc w położnictwie i ginekologii, stanowi formę przemocy, która wyszła na jaw dopiero w ostatnich latach, oraz że przemoc wobec kobiet starszych nadal w dużej mierze pozostaje niezauważona; mając na uwadze, że kampanie dezinformacyjne podważające równość płci blokują też postęp w kwestii eliminacji przemocy wobec kobiet, jak w przypadku konwencji stambulskiej, budząc sprzeciw opinii publicznej i prowadząc do szkodliwych decyzji politycznych w niektórych państwach członkowskich;
- J. mając na uwadze, że handel ludźmi należy do najbardziej rażących naruszeń praw podstawowych i godności ludzkiej; mając na uwadze, że kobiety i dziewczęta stanowią 80 % zarejestrowanych ofiar handlu ludźmi i 95 % zarejestrowanych ofiar handlu ludźmi do celów wykorzystywania seksualnego; mając na uwadze, że handel ludźmi stanowi coraz większą część przestępczości zorganizowanej, formę niewolnictwa i naruszenie praw człowieka oraz dotyczy głównie kobiet i dzieci, zwłaszcza do celów wykorzystywania seksualnego; mając na uwadze, że rynek prostytucji skutkuje utrzymywaniem się handlu kobietami i dziećmi oraz pogłębia przemoc wobec nich; mając na uwadze, że państwa członkowskie muszą kształtować swoją politykę społeczną i gospodarczą w taki sposób, aby pomagać w wychodzeniu z prostytucji kobietom i dziewczętom w trudnej sytuacji, w tym przez wprowadzenie specjalnej polityki społecznej i gospodarczej służącej udzielaniu im takiej pomocy;
- K. mając na uwadze, że ubóstwo i wykluczenie społeczne mają przyczyny strukturalne, które należy wyeliminować i odwrócić, w szczególności dzięki strategiom politycznym w sprawie zatrudnienia, mieszkalnictwa, mobilności i dostępu do usług publicznych; mając na uwadze, że prostytucja i handel ludźmi, w szczególności kobietami i dziećmi, do celów wykorzystywania seksualnego stanowią formę niewolnictwa i stoją w sprzeczności z poszanowaniem godności ludzkiej, szczególnie w państwach, w których usługi seksualne zostały zalegalizowane; mając na uwadze, że w wyniku rozwoju przestępczości zorganizowanej i wzrostu jej rentowności handel ludźmi wykazuje tendencję wzrostową na całym świecie; mając na uwadze, że rynek prostytucji skutkuje utrzymywaniem się handlu kobietami i dziećmi oraz pogłębia przemoc wobec nich, szczególnie w państwach, w których usługi seksualne zostały zalegalizowane;
- L. mając na uwadze, że nękanie psychiczne bądź molestowanie seksualne w miejscu pracy lub nękanie o poważnych konsekwencjach dla aspiracji osobistych i zawodowych dotyka według ONZ niemal 35 % kobiet na całym świecie i jest szkodliwe dla poczucia własnej wartości kobiet i ich pozycji w negocjacjach przy negocjowaniu bardziej sprawiedliwego wynagrodzenia; mając na uwadze, że sprawiedliwe wynagrodzenie i niezależność ekonomiczna są podstawowym warunkiem, którego spełnienie jest konieczne, by kobiety były w stanie wyjść z toksycznych związków, w których występuje przemoc;
- M. mając na uwadze, że równość kobiet i mężczyzn można osiągnąć wyłącznie poprzez zagwarantowanie ich równości wobec prawa oraz równości szans w dostępie do kształcenia, szkolenia i zatrudnienia;
- N. mając na uwadze, że tradycyjne role związane z płcią i stereotypy płci nadal mają wpływ na podział zadań między kobiety i mężczyzn w domu, w edukacji, w miejscu pracy i w społeczeństwie; mając na uwadze, że praca opiekuńcza i praca w gospodarstwie domowym jest wykonywana głównie przez kobiety, co wpływa na ich zatrudnienie i przebieg kariery zawodowej oraz przyczynia się do zróżnicowania wynagrodzeń i emerytur ze względu na płeć; mając na uwadze, że środki na rzecz równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, takie jak dyrektywa w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, stanowią ważne pierwsze kroki i że przede wszystkim zachodzi potrzeba ich odpowiedniej transpozycji przez państwa członkowskie, pełnego i terminowego wdrożenia, a także uzupełnienia dalszymi środkami, aby zaangażować większą liczbę mężczyzn w niezarobkową pracę opiekuńczą – podkreślając jej równą wagę w porównaniu z pracą zawodową – i obowiązki opiekuńcze oraz promować model, w którym praca zarobkowa i praca opiekuńcza mają równą wartość; mając na uwadze, że tradycyjne struktury, niezarobkowa praca opiekuńcza i czynniki zniechęcające w krajowej polityce podatkowej zmuszają kobiety do przyjęcia lub kontynuowania roli drugiego żywiciela rodziny, co wiąże się z negatywnymi skutkami dla kobiet i ich niezależności ekonomicznej oraz dla całego społeczeństwa;
- O. mając na uwadze, że według danych szacunkowych 80 % wszystkich usług opiekuńczych w całej UE świadczą opiekunowie nieformalni, którymi są najczęściej kobiety (75 %), co wskazuje na zróżnicowanie zadań opiekuńczych kobiet i mężczyzn, silnie wpływające na zróżnicowanie emerytur ze względu na płeć; mając na uwadze, że ponad 50 % opiekunów w wieku poniżej 65 lat łączy sprawowanie opieki z zatrudnieniem, co utrudnia osiągnięcie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym; mając na uwadze, że opiekunowie często wykonują pracę niewymagającą wysokich umiejętności i niskopłatną, którą można dostosować do harmonogramu obowiązków opiekuńczych, a także bywają zmuszeni do ograniczenia swoich godzin pracy lub do rezygnacji z pracy zarobkowej;

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

mając na uwadze, że od 7 % do 21 % opiekunów nieformalnych ogranicza swoje godziny pracy, a od 3 % do 18 % wycofuje się z rynku pracy; mając na uwadze, że świadczenie opieki wysokiej jakości w UE jest znacznie zróżnicowane w poszczególnych państwach członkowskich i między nimi, między systemem prywatnym i publicznym, obszarami miejskimi i wiejskimi oraz różnymi grupami wiekowymi; mając na uwadze, że dane na temat świadczenia opieki w UE są raczej fragmentaryczne i że brakuje całościowego podejścia do wyzwań demograficznych, przed jakimi stoi UE, i do wynikającej z nich presji na wydatki publiczne;

- P. mając na uwadze braki w dopasowaniu systemów opieki nad dziećmi w poszczególnych państwach członkowskich do potrzeb rodziców, w tym rodziców samodzielnie wychowujących dzieci (głównie matek samodzielnie wychowujących dzieci), i utrzymujące się trudności w godzeniu życia rodzinnego, prywatnego i zawodowego, zwłaszcza w przypadku kobiet; mając na uwadze sytuację kobiet w wieku powyżej 45 lat, które często postrzegane są jako niepełnowartościowi pracownicy i zatrudniane na dużo gorszych warunkach niż mężczyźni, zwłaszcza jeżeli wracają do pracy po urlopie macierzyńskim bądź wychowawczym lub jeżeli zmuszone są godzić pracę z opieką nad osobami zależnymi;
- Q. mając na uwadze, że w celu zrównoważenia życia zawodowego i prywatnego należy zapewnić dobrze przemyślany system urlopów związanych z opieką wraz łatwo dostępnymi, przystępnymi cenowo placówkami opiekuńczymi wysokiej jakości oraz traktować wydatki na te objekty jako część inwestycji infrastrukturalnych; mając na uwadze, że usługi te są warunkiem wstępnym uczestnictwa kobiet w rynku pracy i zajmowania przez nie wysokich stanowisk naukowo-badawczych;
- R. mając na uwadze, że ochrona macierzyństwa jest prawem, które należy w pełni podtrzymywać, oraz że wydłużenie urlopów macierzyńskich, podczas których kobiety zachowują pełne prawa i otrzymują 100 % wynagrodzenia, powinno stać się rzeczywistością;
- S. mając na uwadze, że prawo do równego wynagrodzenia za taką samą pracę lub pracę takiej samej wartości nie zawsze jest zagwarantowane, nawet jeżeli jest zapisane w prawie; mając na uwadze, że rokowania zbiorowe są ważnym atutem służącym korygowaniu i eliminowaniu nierówności między mężczyznami a kobietami na rynku pracy; mając na uwadze, że zróżnicowanie wynagrodzenia ze względu na płeć w UE wynosi 16 %, chociaż różni się znacznie w poszczególnych państwach członkowskich; mając na uwadze, że zróżnicowanie wynagrodzenia ze względu na płeć wzrasta do 40 %, jeżeli uwzględnia się wskaźniki zatrudnienia i ogólny udział w rynku pracy; mając na uwadze, że implikacje zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć obejmują zróżnicowanie emerytur ze względu na płeć, wynoszące 37 %; mając na uwadze, że jeśli chodzi o uczestnictwo w rynku pracy, 8 % mężczyzn w UE pracuje w niepełnym wymiarze czasu, podczas gdy w przypadku kobiet odsetek ten wynosi 31 %, co uwidocznia utrzymujące się nierówności, których pierwotne przyczyny należy wyeliminować;
- T. mając na uwadze, że chociaż uczestnictwo kobiet w rynku pracy wzrosło, utrzymują się różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn, które mogą stawiać kobiety w trudnej lub niepewnej sytuacji; mając na uwadze, że w UE różnica wskaźnika zatrudnienia kobiet i mężczyzn wynosi 11,6 % ⁽³²⁾; mając jednak na uwadze, że kobiety są niedostatecznie reprezentowane w sektorach, w których płace są wysokie, i na stanowiskach decyzyjnych oraz częściej wykonują pracę poniżej swoich kwalifikacji – w UE do grupy o najniższych wynagrodzeniach należy 1/5 pracujących kobiet, natomiast w przypadku mężczyzn wskaźnik ten wynosi 1/10; mając na uwadze, że implikacje zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć obejmują zróżnicowanie emerytur ze względu na płeć, wynoszące 37 % ⁽³³⁾ (która to sytuacja będzie się utrzymywać przez dziesięciolecia), oraz nierówny poziom niezależności ekonomicznej kobiet i mężczyzn; mając na uwadze, że należy zdwoić wysiłki na rzecz zniesienia tych różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn;
- U. mając na uwadze, że niedostateczna reprezentacja kobiet na rynku pracy powoduje także nierówność ich uczestnictwa w procesach decyzyjnych lub nierówność płac, a zatem ogranicza możliwości kobiet, by zmieniać struktury gospodarcze, polityczne, społeczne i kulturowe; mając na uwadze, że segregacja pionowa i pozioma w pracy zawodowej oraz praktyki dyskryminacyjne w obszarach rekrutacji i awansów stanowią jedną z głównych przyczyn zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć; mając na uwadze, że parytety płci, systemy suwakowe i wynikające z nich sankcje w przypadkach niezgodności z procedurami lub niedziałania procedur okazały się skutecznymi środkami umożliwiającymi zapewnianie parytetu i przeciwdziałanie nierównowadze się;

⁽³²⁾ Komunikat Komisji pt. „Unia równości: strategia na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025” (COM(2020)0152).

⁽³³⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć (Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0025).

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

- V. mając na uwadze, że istnieje argument ekonomiczny przemawiający za pełnym uczestnictwem kobiet w gospodarce, gdyż różnica wskaźnika zatrudnienia kobiet i mężczyzn kosztuje Europę 370 mld EUR rocznie ⁽³⁴⁾;
- W. mając na uwadze, że dostęp do obszernych i dostosowanych do wieku informacji oraz do edukacji seksualnej, jak również dostęp do opieki zdrowotnej w dziedzinie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego, a także praw w tym obszarze, w tym planowania rodziny, metod antykoncepcji oraz bezpiecznej i legalnej aborcji, mają zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia równości płci i wyeliminowania przemocy ze względu na płeć; mając na uwadze, że naruszanie praw i zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego kobiet, w tym odmowa dostępu do bezpiecznej i legalnej aborcji, stanowią formę przemocy wobec kobiet; mając na uwadze, że kompleksowa edukacja seksualna i przygotowująca do życia w związku, a także autonomia dziewcząt i kobiet oraz ich zdolność do swobodnego i niezależnego decydowania o własnym cielem i życiu są warunkami wstępnymi ich niezależności ekonomicznej, a tym samym równości płci i wyeliminowania przemocy ze względu na płeć;
- X. mając na uwadze, że kobiety stoją na pierwszej linii działania w walce z pandemią COVID-19 oraz że obecny kryzys wywiera nieproporcjonalny wpływ na kobiety, dziewczęta i równouprawnienie płci; mając na uwadze, że wpływ ten obejmuje różnorodne aspekty: od zatrważającego wzrostu przemocy i nękania ze względu na płeć, nieodpłatnych i nierównych obowiązków opiekuńczych i domowych, poprzez ograniczony dostęp do praw i zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego, aż po dotkliwe skutki gospodarcze i zawodowe dla kobiet, szczególnie zatrudnionych w opiece zdrowotnej, wykonujących pracę opiekuńczą oraz pracujących w innych sfeminizowanych sektorach niegwarantujących pewności zatrudnienia; mając na uwadze, że potrzebne są szczególne środki w celu zrównoważenia tej sytuacji; mając na uwadze, że programy odbudowy lub fundusze przejściowe powinny być przydzielane w sposób zapewniający równowagę płci; mając na uwadze, że w przeszłości polityka oszczędnościowa okazała się szkodliwa dla kobiet, dla praw kobiet i dla równouprawnienia płci;
- Y. mając na uwadze, że poszanowanie podstawowych wolności i praw człowieka, w tym równouprawnienia płci, stanowi warunek wstępny dla tworzenia i rozpowszechniania różnorodnych form wyrazu kulturowego i edukacyjnego, gdyż wszystkie sektory kultury i kreatywne wywierają istotny wpływ na nasze przekonania i wartości oraz postrzeganie zagadnień dotyczących płci społeczno-kulturowej;
- Z. mając na uwadze, że kobiety i dziewczęta uprawiające sport spotykają się z licznymi utrudnieniami i doświadczają nie tylko przemocy, lecz także dyskryminacji, jeśli chodzi o wynagrodzenie, wysokość nagród i warunki pracy, oraz są w znacznej mierze niedostatecznie reprezentowane w zarządach organizacji i mediów sportowych;
- AA. mając na uwadze, że kobiety stanowią tylko 34,4 % osób samozatrudnionych w UE oraz 30 % właścicieli start-upów;
- AB. mając na uwadze, że ubóstwo i wykluczenie społeczne w Europie nieproporcjonalnie dotyka kobiety, w szczególności matki samodzielnie wychowujące dzieci, kobiety z niepełnosprawnościami, kobiety w podeszłym wieku, kobiety z obszarów wiejskich i oddalonych oraz migrantki i kobiety należące do mniejszości etnicznych; mając na uwadze, że 15 % gospodarstw domowych z dziećmi na szczeblu UE prowadzą osoby samodzielnie wychowujące dzieci; mając na uwadze, że średnio 85 % tych gospodarstw domowych prowadzą matki samodzielnie wychowujące dzieci, a w 2017 r. 47 % gospodarstw prowadzonych przez osoby samodzielnie wychowujące dzieci było zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym; mając na uwadze, że bezdomność wśród kobiet staje się coraz większym problemem; mając na uwadze, że dyrektywa antydyskryminacyjna, która zapewniłaby lepszą ochronę dzięki podejściu horyzontalnemu, jest nadal zablokowana w Radzie;
- AC. mając na uwadze, że równość płci i włączenie kobiet w procesy decyzyjne jest warunkiem koniecznym do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju i skutecznego zarządzania wyzwaniami związanymi ze zmianą klimatu w celu osiągnięcia uczciwej i sprawiedliwej transformacji, która nie pozostawia nikogo bez pomocy; mając na uwadze, że kryzys klimatyczny pogłębia różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn oraz utrudnia osiągnięcie sprawiedliwości płciowej; mając na uwadze, że kobiety inaczej doświadczają zmiany klimatu, gdyż są bardziej podatne na zagrożenia oraz narażone na wyższe ryzyko i obciążenia, z różnych powodów – od nierównego dostępu do zasobów, kształcenia i możliwości zatrudnienia oraz nierównego prawa do ziemi, aż po normy społeczne i kulturowe, stereotypy i różnego rodzaju doświadczenia interseksjonalne; mając na uwadze, że wszystkie działania na rzecz klimatu muszą obejmować perspektywę płci i perspektywę interseksjonalną; mając na uwadze, że należy wzmocnić prawa kobiet w celu ograniczenia wpływu zmiany klimatu na kobiety oraz stworzyć możliwości ułatwiające kobietom odgrywanie ważniejszej roli w dyskusjach i decyzjach dotyczących zmiany klimatu w charakterze liderek, specjalistek i technicznych inicjatorek przemian;

⁽³⁴⁾ <https://www.eurofound.europa.eu/news/news-articles/gender-employment-gap-costs-europe-eu370-billion-per-year>

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

- AD. mając na uwadze, że kobiety na obszarach wiejskich spotykają się z licznymi wyzwaniem – takimi jak niższa stopa życiowa, bardziej ograniczone możliwości zatrudnienia, względna izolacja od rynków, ograniczony dostęp do infrastruktury, w tym infrastruktury wiejskiej, usług publicznych i opieki zdrowotnej, ograniczony dostęp do edukacji (w tym edukacji seksualnej) i informacji na temat możliwości edukacyjnych – oraz są niedostatecznie reprezentowane na forach decyzyjnych; mając na uwadze, że praca kobiet w gospodarstwach rolnych bywa niewidoczna ze względu na brak oficjalnego statusu małżonków współpracujących, sprawiający, że praca ta nie jest uznawana przez systemy krajowe;
- AE. mając na uwadze, że w Unii Europejskiej żyje 46 mln kobiet i dziewcząt z niepełnosprawnościami; mając na uwadze, że liczba ta stanowi 60 % ogółu osób z niepełnosprawnościami; mając na uwadze, że większość form niepełnosprawności nabywana jest wraz z wiekiem;
- AF. mając na uwadze, że ponad połowa kobiet z niepełnosprawnościami w wieku produkcyjnym jest nieaktywnych zawodowo; mając na uwadze, że we wszystkich państwach członkowskich wskaźnik pogłębionej deprywacji materialnej kobiet z niepełnosprawnościami jest wyższy niż ten sam wskaźnik dotyczący kobiet bez niepełnosprawności;
- AG. mając na uwadze, że wskaźnik równouprawnienia płci z 2019 r. wskazuje na utrzymujące się różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn w sektorze cyfrowym oraz uwidocznia potrzebę uwzględniania perspektywy płci we wszystkich strategiach politycznych dotyczących transformacji cyfrowej oraz oceny ich wpływu w aspekcie płci; mając na uwadze, że zlikwidowanie przepaści cyfrowej między kobietami a mężczyznami dzięki lepszemu dostępowi dziewcząt i kobiet do technologii i internetu jest sprawą o pierwszorzędym znaczeniu; mając na uwadze, że potencjał kobiet nie jest w pełni wykorzystywany w sektorach powstających, takich jak sektor technologii cyfrowych, AI i ICT – kobiety stanowią zaledwie 16 % spośród prawie 8 milionów osób pracujących w branży ICT w Europie; mając na uwadze, że odsetek mężczyzn pracujących w sektorze cyfrowym jest trzy razy większy niż odsetek kobiet; mając na uwadze, że motywowanie do zatrudniania większej liczby kobiet w sektorze cyfrowym i w innych sektorach przyszości jest niezwykle istotne dla walki ze zróżnicowaniem wynagrodzeń i emerytur ze względu na płeć oraz dla zagwarantowania niezależności ekonomicznej kobiet, a także dla stworzenia nowych możliwości zatrudnienia, w tym dla grup zwykle wykluczonych z rynku pracy; mając na uwadze, że w związku z tym niezwykle istotne jest promowanie uczestnictwa kobiet w kształceniu i zatrudnieniu w obszarach przedsiębiorczości cyfrowej, nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki (STEM) oraz ICT; mając na uwadze, że wejście większej liczby kobiet na rynek pracy w sektorze cyfrowym umożliwiłoby zwiększenie PKB europejskiej gospodarki o 16 mld EUR; mając na uwadze, że nierówności i dyskryminacja ze względu na płeć są powielane w wyniku projektowania, wprowadzania i wykorzystywania sztucznej inteligencji (AI); mając na uwadze, że niekompletne zbiory danych i niepożądana tendencyjność mogą wypaczać rozumowanie systemu AI i zagrażać równości płci w społeczeństwie;
- AH. mając na uwadze, że gromadzenie danych segregowanych ze względu na płeć jest niezwykle istotne dla uwidocznienia nierówności i dla tworzenia ukierunkowanej polityki oraz ma ogromne znaczenie dla podejścia ukierunkowanego na płeć we wszystkich istotnych kwestiach, takich jak m.in. przemoc uwarunkowana płcią, niepełnosprawność, choroby nowotworowe, rzadkie i przewlekłe, skutki zmiany klimatu, umiejętności cyfrowe i STEM; mając na uwadze, że w różnych obszarach polityki UE i państw członkowskich nadal brakuje danych uwzględniających aspekt płci;
- AI. mając na uwadze, że kobiety są nieproporcjonalnie niedoreprezentowane w mediach informacyjnych; mając na uwadze, że nierówne przedstawianie kobiet i mężczyzn w mediach utrwała stereotypy wpływające na wizerunek kobiet i mężczyzn;
- AJ. mając na uwadze, że uwzględnianie aspektu płci, sporządzanie budżetu z uwzględnieniem aspektu płci oraz oceny wpływu w aspekcie płci są zasadniczymi narzędziami służącymi osiągnięciu równouprawnienia płci we wszystkich obszarach polityki UE; mając na uwadze, że równouprawnienie płci jest uwzględniane w polityce UE w ramach różnych funduszy i instrumentów oraz że bardzo ważnym narzędziem jest umożliwienie optymalnej synergii między nimi; mając na uwadze, że jest to szczególnie ważne w wymiarze środków społeczno-gospodarczych – w tym unijnego planu odbudowy – podejmowanych w następstwie kryzysu zdrowotnego związanego z COVID-19;
- AK. mając na uwadze, że strategia na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025 oraz wzmocnienie strategii politycznych uwzględniających aspekt płci na szczeblu UE są niezwykle istotne dla zapewnienia, by wpływ kryzysu związanego z COVID-19 nie zwiększył nierówności płci oraz by działania podejmowane w odpowiedzi na kryzys przyczyniły się do ograniczenia dyskryminacji kobiet;
- AL. mając na uwadze, że kryzys związany z COVID-19 wpływa także na pracowników seksualnych, w zwiększonym stopniu grożąc im utratą dochodów i ubóstwem, przy braku uregulowań ramowych i egzekwowania przysługujących im praw człowieka;

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

- AM. mając na uwadze, że zasadnicze znaczenie mają wspólne działania w celu zapewnienia pozytywnej konwergencji i harmonizacji praw kobiet w Europie dzięki silnemu paktowi między państwami członkowskimi obejmującemu wymianę najbardziej ambitnego prawodawstwa i najlepszych praktyk obecnie obowiązujących w UE oraz zobowiązanie do ich stosowania;
- AN. mając na uwadze, że powołano komisarza odpowiedzialnego wyłącznie za sprawy równości, a Parlament Europejski posiada komisję zajmującą się prawami kobiet i równouprawnieniem, natomiast w Radzie nie istnieje skład ds. równouprawnienia płci, przez co ministrowie i sekretarze stanu odpowiadający za równouprawnienie płci nie dysponują forum przeznaczonym specjalnie do omawiania tej kwestii;

Uwagi ogólne

1. wyraża zadowolenie z przyjęcia komunikatu Komisji pt. „Unia równości: strategia na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025”, opublikowanego terminowo w ciągu pierwszych 100 dni kadencji nowej Komisji, który stanowi wyraźną oznakę zaangażowania politycznego w europejską politykę równości płci oraz nakreśla zdecydowane, jasne i ambitne ramy polityczne mające na celu dalsze egzekwowanie praw kobiet i równości płci oraz przeciwdziałanie atakom na nie; popiera cel Komisji, jakim jest Unia Europejska wolna od dyskryminacji i nierówności strukturalnych dla wszystkich ludzi w całej ich różnorodności; podkreśla znaczenie wybranego dwutorowego podejścia, obejmującego ukierunkowane środki i zobowiązanie do tego, by konsekwentnie uwzględniać aspekt płci i interseksjonalność jako zasady przekrojowe, oraz z zadowoleniem przyjmuje silne powiązanie obszarów działania z eliminacją stereotypów, nierównego traktowania i dyskryminacji ze względu na płeć, a także apeluje o silne mechanizmy monitorowania w celu regularnego mierzenia i oceny wyników strategii i jej środków;
2. podkreśla jednak potrzebę podejścia opartego na możliwościach w ramach strategii na rzecz równouprawnienia płci; zwraca się do Komisji o przyjęcie równych szans dla kobiet jako punktu wyjściowego dla dalszego wdrażania strategii;
3. z zadowoleniem przyjmuje nadanie priorytetu równości płci przez nową Komisję i jej przewodniczącą, a także wyznaczenie specjalnego komisarza ds. równości oraz oczekuje na sprawozdanie roczne na temat równości stanowiące użyteczne narzędzie umożliwiające ocenę postępów i dostrzeżenie występujących braków i potrzeb w zakresie uwzględniania aspektu płci w ramach politycznych;
4. z zadowoleniem przyjmuje ogłoszenie szeregu uzupełniających inicjatyw UE, takich jak europejska strategia w sprawie niepełnosprawności ze środkami wiążącymi na okres po 2020 r., strategia na rzecz osób LGBTI+ oraz unijne ramy strategii równouprawnienia i włączenia społecznego Romów na okres po 2020 r., oraz wzywa do połączenia ich za pomocą ram strategicznych i do przyjęcia w nich wszystkich podejścia interseksjonalnego; zaznacza, że ważne jest, by monitorować sytuacje, których to dotyczy, i elastycznie dostosowywać strategię w sprawie równości płci i inne odnośne strategie w zależności od rezultatów, a także od pojawiających się wyzwań, stosując dotychczasową politykę lub sugerując nowe narzędzia, jak pokazano w przypadku aktualnego kryzysu związanego z COVID-19; ponownie wyraża opinię, że trzeba wzmocnić szczególne środki na rzecz niedyskryminacji oraz równouprawnienia i ochrony kobiet dotkniętych strukturalną nierównością płci, oraz przypomina Komisji, że potrzebne są dodatkowe wysiłki w tym kierunku;
5. ubolewa, że strategia pozostaje niejasna w kwestii terminów dotyczących kilku bardzo pożądaných środków oraz że nie określono w niej konkretnych celów w zakresie równouprawnienia płci do osiągnięcia przed 2025 r. ani jasnych narzędzi monitorowania; wzywa zatem Komisję do określenia konkretnego planu działania obejmującego ramy czasowe, cele, coroczny przegląd i mechanizm monitorowania, jasne i wymierne wskaźniki wyników oraz dodatkowe ukierunkowane działania; wzywa ponadto do przedstawienia wytycznych, a także planu skutecznego wdrożenia podejścia przekrojowego i uwzględniającego aspekt płci – w tym sporządzanie budżetu z uwzględnieniem aspektu płci – w procesie kształtowania polityki UE, do opracowania konkretnych narzędzi (takich jak wskaźniki, poziomy docelowe i narzędzia monitorowania), a także do przydzielenia odpowiednich zasobów kadrowych i finansowych, co umożliwi ich stosowanie we wszystkich obszarach polityki UE; domaga się jasnych ram czasowych w odniesieniu do opracowania zapowiedzianych ram współpracy platform internetowych, strategii UE w sprawie wyeliminowania handlu ludźmi, strategii na rzecz równouprawnienia płci w branży audiowizualnej (jako części podprogramu MEDIA) oraz ogólnounijnej kampanii informacyjnej zwalczającej stereotypy płciowe;
6. wzywa Komisję, aby respektowała zobowiązania wynikające z programu prac na 2020 r. podczas każdego przeglądu oraz przedstawiła wniosek dotyczący wiążących środków w dziedzinie przejrzystości wynagrodzeń, Strategii UE w zakresie praw ofiar, i nowej strategii UE na rzecz wyeliminowania handlu ludźmi; ubolewa, że wniosek dotyczący wiążących środków w dziedzinie przejrzystości wynagrodzeń nie został przedstawiony zgodnie z planem w 2020 r.;
7. wzywa państwa członkowskie do zatwierdzenia i wdrożenia dyrektywy antydyskryminacyjnej oraz zagwarantowania, by dyskryminacja krzyżowa z wielu przyczyn jednocześnie została wyeliminowana we wszystkich państwach członkowskich UE;

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

8. przypomina, że trzeba zwalczać dyskryminację wielowarstwową, zwłaszcza wobec grup szczególnie wrażliwych, w tym kobiet z niepełnosprawnościami, kobiet ciemnoskórych, migrantek, kobiet należących do mniejszości etnicznych i kobiet romskich, kobiet starszych, matek samodzielnie wychowujących dzieci, osób LGBTIQ+ i kobiet bezdomnych, oraz podkreśla znaczenie zapewnienia im możliwości czerpania korzyści z celów i działań strategii UE na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025; wzywa Komisję do ustanowienia jasnych wytycznych w sprawie wdrażania przekrojowych ram, które powinny nadawać priorytet uczestnictwu grup doświadczających dyskryminacji krzyżowej, aby oceniać zróżnicowany wpływ polityki i działań w celu dostosowania odpowiedzi w każdym obszarze i oparcia ich na zasadzie niedyskryminacji;

9. wzywa Komisję i państwa członkowskie, zgodnie z celami strategii, aby systematycznie uwzględniały perspektywę płci na wszystkich etapach walki z kryzysem związanym z COVID-19 oraz promowały zaangażowanie kobiet na wszystkich szczeblach procesu decyzyjnego; podkreśla, że opóźnienie wdrażania pewnych elementów nowej strategii stanowiłoby nieodpowiedni sygnał, w związku z czym apeluje do Komisji o dalszą realizację strategii na rzecz równouprawnienia płci; wzywa Komisję i państwa członkowskie do należytego uwzględnienia potrzeb kobiet przy projektowaniu i rozdzielaniu środków finansowych uzgodnionych w planie odbudowy dla Europy „NextGeneration EU”;

10. zwraca uwagę, że należy zapewnić niezawodne i odpowiednie gromadzenie i analizę danych segregowanych ze względu na płeć na potrzeby podejmowania decyzji dzięki zagwarantowaniu i zwiększeniu finansowania oraz zdolności EIGE;

11. wzywa państwa członkowskie, aby prowadziły regularną wymianę najlepszych praktyk oraz zobowiązały się do pozytywnej konwergencji i do harmonizacji praw kobiet w Europie dzięki wprowadzeniu do swego prawodawstwa najbardziej ambitnych środków i praktyk krajowych obecnie obowiązujących w państwach członkowskich UE;

12. wzywa ponadto, aby włączyć wskaźnik równouprawnienia płci opracowany przez EIGE do procesu monitorowania przez Komisję, a także opracować wskaźnik zróżnicowania emerytur ze względu na płeć, zgodnie z zaleceniami Parlamentu zawartymi w rezolucji z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie potrzeby opracowania unijnej strategii mającej na celu wyeliminowanie zróżnicowania emerytur ze względu na płeć i zapobieganie występowaniu takich różnic⁽³⁵⁾, który to wskaźnik powinien być monitorowany w ramach strategii na rzecz równouprawnienia płci, jako jedynej strategii dotyczącej łącznie wszystkich nierówności doświadczanych przez kobiety na przestrzeni całego życia; wzywa ponadto do uwzględnienia innych wskaźników dotyczących spraw takich jak zróżnicowanie wynagrodzeń i zadań opiekuńczych kobiet i mężczyzn, przepaść cyfrowa między kobietami a mężczyznami itp.;

13. wzywa Radę do ustanowienia składu ds. równości płci, zrzeszającego ministrów i sekretarzy stanu odpowiedzialnych za równość płci w ramach jednego specjalnego forum, aby zastosować wspólne i konkretne środki w celu sprostania wyzwaniom w obszarze praw kobiet i równouprawnienia płci oraz zapewnić omawianie kwestii dotyczących równości płci na najwyższym szczeblu politycznym;

14. apeluje do państw członkowskich o utworzenie formalnego składu Rady ds. równouprawnienia płci, aby zapewnić ministrom i sekretarzom stanu odpowiedzialnym za równouprawnienie płci specjalne forum dyskusyjne, oraz o lepsze koordynowanie uwzględniania aspektu płci we wszystkich strategiach politycznych UE, w tym dotyczących zatrudnienia i polityki społecznej;

15. ubolewa, że w strategii na rzecz równości płci na lata 2020–2025 nie wspomniano o ochronie kobiet i dziewcząt zagrożonych wykluczeniem społecznym, ubóstwem i bezdomnością; wzywa Komisję, aby ujęła te kwestie w przyszłym planie działania na rzecz integracji i włączenia społecznego, aby zapobiec wykluczeniu tych kobiet z polityki społecznej i gospodarczej, a tym samym pogłębieniu się cyklu ubóstwa;

16. wzywa Radę, aby przyjęła konkluzje z myślą o zatwierdzeniu strategii na rzecz równouprawnienia płci oraz określeniu konkretnych działań służących jej wdrożeniu;

Eliminowanie przemocy wobec kobiet i przemocy ze względu na płeć

17. popiera zobowiązanie Komisji w zakresie zapobiegania przemocy ze względu na płeć i jej zwalczania, wspierania i ochrony ofiar przemocy, a także pociągania sprawców do odpowiedzialności; popiera plan Komisji dotyczący dalszego dążenia do ratyfikacji konwencji stambulskiej w całej UE; podkreśla w tym kontekście potrzebę zastosowania konkretnych środków w celu zniwelowania istniejących różnic w przepisach, strategiach politycznych i usługach między państwami członkowskimi oraz rozwiązania problemu wzrostu liczby przypadków przemocy domowej i przemocy ze względu na płeć podczas pandemii COVID-19; zwraca jednak uwagę na fakt, że szereg prób przekonania niechętnych państw członkowskich zakończyło się niepowodzeniem, a rząd Węgier niedawno podjął decyzję, by w ogóle nie ratyfikować

⁽³⁵⁾ Dz.U. C 331 z 18.9.2018, s. 60.

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

konwencji; dlatego z dużym zadowoleniem przyjmuje deklarowany przez Komisję zamiar zaproponowania w 2021 r. środków służących osiągnięciu celów konwencji stambulskiej, jeżeli przystąpienie UE do tej konwencji pozostanie zablokowane; wzywa do rozpoczęcia teraz działań przygotowawczych z myślą o wprowadzeniu dodatkowych prawnie wiążących środków i dyrektywy ramowej UE w celu zapobiegania wszelkim formom przemocy ze względu na płeć i zwalczania ich, w tym do podjęcia problemu okaleczania żeńskich narządów płciowych, przymusowej aborcji, przymusowej sterylizacji i przymusowych małżeństw, a także apeluje o to, by środki prawne uwzględniały zjawisko seksualnego wykorzystywania, handlu ludźmi w celach seksualnych, cyberprzemocy, umotywowanego zemstą rozpowszechniania treści pornograficznych i nawoływania w internecie do nienawiści wobec kobiet, charakteryzując się przy tym wyraźnym podejściem przekrojowym; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę rozszerzenia zakresu dziedzin przestępczości, tak aby obejmowały konkretne formy przemocy ze względu na płeć zgodnie z art. 83 ust. 1 TFUE; przypomina, że te nowe środki ustawodawcze powinny być uzupełnieniem ratyfikacji konwencji stambulskiej;

18. z zadowoleniem przyjmuje zamiar zgłoszenia dodatkowego wniosku dotyczącego zalecenia, a także możliwego prawodawstwa w sprawie zapobiegania szkodliwym praktykom, a także zamiar uruchomienia unijnej sieci na rzecz zapobiegania przemocy ze względu na płeć i przemocy domowej; apeluje o stosowanie definicji i celów określonych w konwencji stambulskiej oraz o stałe angażowanie organizacji działających na rzecz praw kobiet i organizacji społeczeństwa obywatelskiego; domaga się przedstawienia odpowiednich dalszych działań z zachowaniem zasady niedyskryminacji; określa znaczenie zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w ten proces, w stosownych przypadkach, w zależności od struktury danego państwa członkowskiego; podkreśla rolę kształcenia, w tym kształcenia chłopców i mężczyzn, oraz domaga się przeciwdziałania w tym względzie stereotypom płciowym; domaga się zapewnienia odpowiedniej ochrony kobiet będących ofiarami przemocy domowej, przez zwiększenie środków państwowych i wzmocnienie skutecznych metod reagowania;

19. podkreśla potrzebę gromadzenia danych zdezagregowanych na temat wszystkich form przemocy ze względu na płeć; z zadowoleniem przyjmuje ogłoszenie nowego badania ogólnounijnego na temat częstotliwości występowania wszystkich form przemocy wobec kobiet i tendencji w tym zakresie; podkreśla zapotrzebowanie na kompleksowe i porównywalne dane segregowane według kryterium płci na szczeblu UE oraz potrzebę harmonizacji systemów gromadzenia danych między państwami członkowskimi;

20. podkreśla potrzebę ochrony nieletnich kobiet należących do mniejszości lub dotkniętych problemami zdrowotnymi lub niepełnosprawnością jako potencjalnych ofiar różnych form przemocy; popiera zamiar przedstawienia i sfinansowania przez Komisję środków służących przeciwdziałaniu możliwym nadużyciom, wykorzystywaniu i przemocy wobec tych szczególnie wrażliwych kategorii osób;

21. apeluje do Komisji i państw członkowskich o zagwarantowanie integracyjnej równości we wszystkich obszarach życia dla kobiet i dziewcząt z niepełnosprawnościami, aby zapewnić im prawa reprodukcyjne i seksualne, ochronę przed przemocą domową oraz przemocy ze strony osób świadczących na ich rzecz usługi w zakresie opieki i wsparcia, a także aby uruchomić programy uwrażliwiania i budowania zdolności w tym kontekście dla pracowników w dziedzinie służby zdrowia, usług socjalnych i w zakresie opieki, usług kształcenia, szkolenia i zatrudnienia, egzekwowania prawa i wymiaru sprawiedliwości;

22. podkreśla zakres i skutki przemocy i molestowania w miejscu pracy oraz potrzebę wprowadzenia konkretnych środków na szczeblu UE w celu podjęcia tych problemów i zwalczania nękania psychicznego i molestowania seksualnego; zwraca uwagę, że – obok innych kategorii osób – w szczególności opiekunowie nieformalni, pracownicy domowi i pracownicy gospodarstw są pozbawieni ochrony i widoczności, oraz zwraca się do państw członkowskich o przyjęcie konwencji MOP nr 189 w celu wzmocnienia praw pracowników, zwłaszcza kobiet, w gospodarce nieformalnej, oraz o zapewnienie, by mechanizmy dotyczące składania i rozpatrywania skarg były niezależne, poufne i dostępne dla wszystkich kobiet bez dyskryminacji oraz by wprowadzone zostały szczególne środki w celu ochrony skarżących przed działaniami odwetowymi ze strony pracodawcy i przed ponowną wiktymizacją; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji, jako pracodawcy, do wprowadzenia nowych całościowych ram prawnych zawierających zestaw środków – zapobiegawczych i służących reagowaniu na nadużycia – przeciwko nękananiu w miejscu pracy;

23. ubolewa nad tym, że brak jest odniesienia do roli aspektu płci w obrębie procedury handlu ludźmi do celów wyzysku pracowników, w szczególności w przypadku pracowników domowych, z powodu ograniczeń, które wiążą się nieodłącznie z domem jako miejscem pracy, jeżeli chodzi o możliwości przeprowadzenia inspekcji i kontroli aktywności zawodowej; przypomina swoją rezolucję z dnia 28 kwietnia 2016 r. w sprawie kobiet wykonujących pracę domową i opiekuńczą w UE oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania dochodzeń w tym obszarze, aby usprawnić mechanizmy identyfikacji i ochrony ofiar, oraz do zaangażowania organizacji pozarządowych, związków zawodowych, władz publicznych oraz wszystkich obywateli w wykrywanie tego procederu;

24. jest głęboko zaniepokojony charakterem, zakresem i stopniem nasilenia przemocy i nękania w świecie pracy oraz wpływem wszelkich form przemocy wobec kobiet i dziewcząt w sytuacjach zawodowych; z zadowoleniem przyjmuje w tym względzie niedawno przyjętą Konwencję MOP nr 190 w sprawie przemocy i nękania w miejscu pracy oraz wzywa państwa członkowskie do jej bezzwłocznego ratyfikowania i wdrożenia; ponadto wzywa Komisję i państwa członkowskie do wprowadzenia skutecznych i wiążących środków w celu zdefiniowania i zakazania przemocy i nękania w świecie pracy, w tym zapewnienia efektywnego dostępu do uwzględniających aspekt płci, bezpiecznych i skutecznych mechanizmów

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

składania skarg i rozstrzygania sporów, a także do przewidzenia szkoleń w tym zakresie, kampanii informacyjnych, środków wsparcia i środków odwoławczych;

25. uważa, że pracujące kobiety doświadczające przemocy ze względu na płeć powinny mieć prawo do ograniczenia lub zmiany organizacji czasu pracy, a także zmiany miejsca pracy; uważa, że przemoc ze względu na płeć powinna być ujmowana w ocenach ryzyka dotyczących miejsca pracy;

26. potępia kampanię skierowaną przeciwko podejmującej problem przemocy wobec kobiet konwencji stambulskiej, a także kampanię, której celem jest umyślne dyskredytowanie tej konwencji; z niepokojem odnotowuje odrzucenie normy zerowej tolerancji w stosunku do przemocy wobec kobiet i przemocy ze względu na płeć, w odniesieniu do której panuje szeroki międzynarodowy konsensus; podkreśla, że w ten sposób kwestionowana jest sama istota praw człowieka, tj. równość, autonomia i godność; podkreśla kluczową rolę organizacji społeczeństwa obywatelskiego w walce z przemocą uwarunkowaną płcią i we wspieraniu ofiar tej przemocy, a w związku z tym nalega, by Komisja przewidziała odpowiednie środki finansowe przeznaczone dla stowarzyszeń działających w tym obszarze; z zadowoleniem przyjmuje podjęte w ramach nowej strategii w zakresie praw ofiar zobowiązanie do uwzględniania konkretnych potrzeb kobiet i dziewcząt będących ofiarami przemocy, zwłaszcza w celu zapewnienia ofiarom praw, ochrony i odszkodowań; wzywa Radę, aby pilnie zatwierdziła ratyfikowanie przez UE konwencji stambulskiej i jej pełne wdrożenie oraz aby dążyła do ratyfikowania tej konwencji przez wszystkie państwa członkowskie;

27. podkreśla potrzebę dostrzegania i zwalczania wszelkich rodzajów przemocy i molestowania w systemie kształcenia, w szkołach, na uniwersytetach, w ramach staży i programów rozwoju zawodowego oraz we wszystkich innych programach w całym sektorze;

28. z zadowoleniem przyjmuje proponowane konkretne środki na rzecz przeciwdziałania cyberprzemocy, która w nieproporcjonalny sposób ukierunkowana jest na kobiety i dziewczęta (łącznie z nękaniami w internecie, agresją elektroniczną i seksistowską mową nienawiści), w szczególności na aktywistki, kobiety zajmujące się polityką i inne osoby publiczne widoczne w dyskursie publicznym; z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście zapowiedź, że zjawisko zostanie ujęte w akcie prawnym o usługach cyfrowych, oraz że w ramach tego aktu przewiduje się współpracę z platformami technologicznymi i sektorem ICT w oparciu o nowe ramy współpracy, aby mogły one uwzględnić ten problem dzięki odpowiednim środkom technicznym takim jak techniki zapobiegawcze i mechanizmy reagowania na szkodliwe treści; apeluje do państw członkowskich i UE o przyjęcie dalszych środków, w tym wiążących środków ustawodawczych, w celu zwalczania tych form przemocy w ramach dyrektywy w sprawie przeciwdziałania wszelkim formom przemocy wobec kobiet i zwalczania tej przemocy oraz apeluje o wspieranie państw członkowskich w opracowywaniu narzędzi szkoleniowych dla służb zaangażowanych we wszystkie etapy, od zapobiegania i ochrony po ściganie karne, w tym policji, wymiaru sprawiedliwości i sektora informacyjno-komunikacyjnego, z jednoczesnym zapewnieniem poszanowania praw podstawowych w internecie;

29. wyraża zaniepokojenie brakiem wyraźnego zakazu dyskryminacji ze względu na tożsamość płciową i ekspresję płciową w prawie Unii; odnotowuje ciągłą dyskryminację i nękanie osób LGBTIQ+ oraz ich wykluczenie z rynku pracy; przypomina swoją rezolucję z dnia 14 lutego 2019 r. w sprawie przyszłości wykazu działań na rzecz osób LGBTI⁽³⁶⁾ oraz rezolucję z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie dyskryminacji osób LGBTI i nawoływania do nienawiści do nich w sferze publicznej⁽³⁷⁾; z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie pierwszej w historii strategii na rzecz osób LGBTI+, aby podjąć dalsze środki w związku z wykazem działań na rzecz osób LGBTI na lata 2016–2019 oraz uwzględnić szczególne środki zwalczania dyskryminacji w miejscu pracy ze względu na orientację seksualną, tożsamość płciową, ekspresję płciową i cechy płciowe;

30. z zadowoleniem przyjmuje niedawno przyjętą, pierwszą w swoim rodzaju Strategię UE w zakresie praw ofiar (2020–2025), która odpowiadać będzie na szczególne potrzeby ofiar przemocy na tle płciowym, a zwłaszcza szczególne podejście do przemocy psychologicznej wobec kobiet oraz wpływu na ich zdrowie psychiczne w ujęciu długoterminowym; podkreśla potrzebę wyeliminowania obecnych luk w prawodawstwie UE i zwraca się do Komisji o niezwłoczne przedstawienie wniosku dotyczącego przeglądu dyrektywy w sprawie praw ofiar w odniesieniu do międzynarodowych norm w sprawie przemocy wobec kobiet, takich jak konwencja stambulska, w dążeniu do wzmocnienia prawodawstwa w dziedzinie praw ofiar, ochrony i odszkodowań dla ofiar; zwraca uwagę na potrzebę zapewnienia wszystkim ofiarom rzeczywistego dostępu do wymiaru sprawiedliwości dzięki wdrożeniu dyrektywy w sprawie praw ofiar, która nadal nie została w pełni wdrożona w niektórych państwach członkowskich; apeluje o niestrudzone propagowanie praw ofiar, także z wykorzystaniem istniejących instrumentów takich jak europejski nakaz ochrony;

31. zwraca uwagę Komisji i państw członkowskich na wyjątkowo dramatyczną sytuację dzieci osieroconych w wyniku przemocy ze względu na płeć lub zmuszonych do życia w środowisku przemocy domowej, oraz wzywa do wzięcia tych sytuacji pod uwagę podczas rozwiązywania problemu przemocy domowej;

⁽³⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0129.

⁽³⁷⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0101.

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

32. wzywa Komisję do przedstawienia długo oczekiwanej strategii UE w sprawie wyeliminowania handlu ludźmi i podkreśla konieczność wyraźnego uznania ukierunkowanego na płeć charakteru handlu ludźmi i seksualnego wykorzystywania, jako że najbardziej dotknięte tym zjawiskiem są kobiety i dziewczęta; uznaje, że seksualne wykorzystywanie do celu ciąży zastępczej i do celów reprodukcyjnych, a także do celu przymusowych małżeństw, prostytucji lub pornografii jest niedopuszczalne i stanowi naruszenie godności ludzkiej i praw człowieka; wnioskuje w związku z tym, by w strategii dokładnie przeanalizowano sytuację kobiet w prostytucji, z poświęceniem szczególnej uwagi związkowi między prostytucją a handlem kobietami i małoletnim, zarówno w UE, jak i na całym świecie, a także z poświęceniem uwagi nowym sposobom posługiwania się internetem do celów wykorzystywania; zwraca uwagę na ważną rolę i pracę koordynatora ds. zwalczania handlu ludźmi i wzywa Komisję do powołania bez dalszej zwłoki nowego koordynatora, a także do ściślego monitorowania wdrażania dyrektywy w sprawie zwalczania handlu ludźmi przez państwa członkowskie; zdecydowanie podkreśla znaczenie uwzględnienia środków i strategii mających na celu zmniejszenie popytu;

33. domaga się bardziej zdecydowanych środków w ramach ustawodawstwa dotyczącego przestępstw na tle seksualnym oraz podkreśla, że stosunek seksualny musi mieć zawsze dobrowolny charakter; wzywa Komisję do opracowania zaleceń dla wszystkich państw członkowskich, aby zmienić definicję gwałtu zawartą w ich ustawodawstwie krajowym, tak aby opierała się na braku zgody;

34. z zadowoleniem przyjmuje ogólnounijną kampanię informacyjną zwalczającą stereotypy płci, a także środki zapobiegania przemocy skupiające się na mężczyznach, chłopcach i przejawach męskości; domaga się wyraźniejszych środków ukierunkowanych na destrukcyjne normy męskości, gdyż stereotypy płci są główną przyczyną różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn oraz dotykają wszystkich sfer życia społecznego;

35. domaga się zwrócenia większej uwagi i zapewnienia większego wsparcia na rzecz sierot i domów zastępczych dla ofiar przemocy domowej, które zostały zamknięte lub których możliwości w zakresie udzielania schronienia zostały mocno ograniczone podczas pandemii COVID-19, zmuszając kobiety lub młode dziewczęta i dzieci do odbywania kwarantanny w domu ich oprawcy;

36. zwraca uwagę, że przemoc wobec kobiet jest często głównym powodem ich bezdomności; w związku z tym wzywa Komisję do podjęcia koniecznych środków, aby zapobiegać przemocy wobec kobiet prowadzącej do bezdomności lub przedłużającej bezdomność;

37. z zadowoleniem przyjmuje ogłoszenie zalecenia w sprawie zapobiegania szkodliwym praktykom, oprócz możliwego prawodawstwa, w celu zwalczania okaleczania narządów płciowych kobiet, przymusowej sterylizacji, wczesnych i przymusowych małżeństw oraz tak zwanej przemocy w imię honoru, które w szczególności dotyczą dzieci i młodych dziewcząt;

Kobiety i gospodarka

38. ponawia swój kierowany do Komisji i państw członkowskich apel o dalsze doskonalenie gromadzenia danych segregowanych według kryterium płci⁽³⁸⁾, a także danych statystycznych, badań i analiz, oraz o wspieranie działań mających na celu poprawę budowania zdolności instytucjonalnej i zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego w zakresie gromadzenia i analizy danych, zwłaszcza w zakresie uczestnictwa kobiet w rynku pracy i w takich dziedzinach jak zatrudnienie nieformalne, przedsiębiorczość, dostęp do finansowania i do usług opieki zdrowotnej, nieodpłatna praca, ubóstwo i wpływ systemów ochrony socjalnej; wzywa ponadto EIGE oraz wszystkie inne właściwe instytucje i agencje UE do opracowania i wprowadzenia nowych wskaźników, takich jak ubóstwo pracujących, ubóstwo spowodowane brakiem czasu, luki w budżecie czasu, wartość pracy opiekuńczej (płatnej/nieodpłatnej) oraz wskaźniki wykorzystania urlopów przez kobiety i mężczyzn, również w odniesieniu do dyrektywy w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym; wzywa Komisję do wykorzystania tych danych w celu skutecznego wdrażania ocen wpływu z uwzględnieniem aspektu płci sporządzanych względem wszystkich strategii politycznych i programów Komisji oraz innych agencji i instytucji UE;

39. popiera przegląd celów barcelońskich i wzywa państwa członkowskie do zapewnienia odpowiednich inwestycji w usługi opieki oraz usługi opieki długoterminowej, w tym z wykorzystaniem dostępnego finansowania UE, a także do zagwarantowania przystępnej cenowo, dostępnej i wysokiej jakości opieki nad dziećmi, w tym wczesnej edukacji, dając w szczególności młodym matkom możliwość pracy lub studiowania, oraz przypomina w tym kontekście zasadę 11. Europejskiego filaru praw socjalnych; wzywa do wsparcia finansowego państw członkowskich, które jeszcze nie osiągnęły tych celów, oraz do dzielenia się z nimi najlepszymi praktykami; ponadto z zadowoleniem przyjmuje opracowywanie wytycznych dla państw członkowskich dotyczących zaradzenia finansowym czynnikiem zniechęcającym w ramach polityki społecznej, gospodarczej i podatkowej; podkreśla cel równych opiekunów i równych żywicieli rodziny, który musi pozostawać głównym elementem tych wysiłków, oraz przyjmuje z zadowoleniem w tym kontekście dyrektywę w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym jako pierwszy krok w tym kierunku;

⁽³⁸⁾ Zob. rezolucja Parlamentu z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć.

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

40. apeluje do Komisji o przedstawienie europejskiego paktu na rzecz opieki i o przyjęcie w nim wszechstronnego podejścia do wszystkich potrzeb i usług w zakresie opieki oraz ustanowienie minimalnych norm i wytycznych dotyczących jakości opieki na wszystkich etapach życia, w tym opieki nad dziećmi, osobami starszymi i osobami o długoterminowych potrzebach w zakresie opieki; zachęca Komisję i państwa członkowskie do gromadzenia zdezagregowanych danych dotyczących świadczenia usług opieki; wzywa państwa członkowskie do szybkiego i pełnego wdrożenia dyrektywy w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, aby zapewnić sprawiedliwy rozdział między obowiązkami zawodowymi a życiem rodzinnym i zachęca je do wykraczania poza minimalne standardy dyrektywy poprzez wprowadzenie takich środków, jak urlopy pełnopłatne, propagowanie roli mężczyzn jako równoprawnych opiekunów i dzięki temu zwalczanie stereotypów płci w obszarze wykorzystywania urlopów ojcowskich/macierzyńskich, uznanie roli opiekunów nieformalnych poprzez zapewnienie im dostępu do zabezpieczenia społecznego i do uprawnień emerytalno-rentowych, wsparcie usług dostosowanych do konkretnych wyzwań i potrzeb rodziców lub członków rodziny opiekujących się osobami z niepełnosprawnościami, przewlekłe choroby lub starszymi, a także elastyczna organizacja pracy, która nie wpływa niekorzystnie na wynagrodzenie pracowników, dostęp do praw socjalnych i pracowniczych oraz zasiłków, i która szanuje prawo pracowników do rozłączenia się; wzywa Komisję do dokonywania co roku ścisłej i systematycznej kontroli wdrażania przez państwa członkowskie dyrektywa w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym;

41. wnioskuje o udostępnianie przystępnych cenowo i wysokiej jakości usług w dziedzinie opieki nad dziećmi i usług opieki długoterminowej, które pozwalają, w szczególności w przypadku kobiet, na powrót do pracy i ułatwiają zachowanie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym;

42. podkreśla potrzebę tworzenia sieci żłobków i placówek edukacji przedszkolnej; podkreśla, że stanowi to szeroko rozumianą odpowiedzialność społeczną oraz powinno być powszechną usługą, faktycznie dostępną dla wszystkich dzieci i rodzin, które chcą skorzystać z tej sieci;

43. zachęca państwa członkowskie do wprowadzenia, na podstawie gromadzonych najlepszych praktyk, z korzyścią zarówno dla kobiet, jak i mężczyzn, „kredytów za opiekę” w celu zrównoważenia przerw w zatrudnieniu spowodowanych świadczeniem opieki nieformalnej nad członkami rodziny oraz okresów formalnych urlopów opiekuńczych, takich jak urlop macierzyński, ojcowski i rodzicielski, a także do sprawiedliwego uwzględniania tych kredytów w ramach uprawnień emerytalnych; uważa, że takie kredyty powinny być przydzielane za krótkie, określone okresy, aby nie wzmocnić stereotypów i nierówności;

44. wzywa państwa członkowskie do podjęcia szczególnych środków w celu zwalczania ryzyka ubóstwa wśród osób starszych i emerytów dzięki zwiększeniu emerytur i świadczeń społecznych; jest zdania, że należy wyeliminować nierówności dochodowe między mężczyznami a kobietami otrzymującymi emerytury, co wymaga podniesienia emerytur oraz utrzymania i wzmocnienia publicznych, powszechnych i opartych na solidarności systemów zabezpieczenia społecznego, z zapewnieniem, by były one redystrybucyjne oraz gwarantowały sprawiedliwe i godne dochody za przepracowane lata, a także z zapewnieniem trwałości publicznych systemów zabezpieczenia społecznego dzięki tworzeniu miejsc pracy z przysługującymi prawami i podniesieniu płac;

45. wzywa Komisję, Parlament i Radę do dokładnego przeanalizowania potrzeb kobiet i ich uczestnictwa w rynku pracy oraz poziomej i pionowej segregacji na rynku pracy podczas opracowywania programów na podstawie następujących wieloletnich ram finansowych (WRF), a także planu odbudowy Next generation EU;

46. uważa, że priorytetowe znaczenie mają działania wspierające rodzinę, polegające np. na zapewnieniu odpowiedniej i niedrogiej infrastruktury opieki nad dziećmi, która pozytywnie przyczyni się do udziału kobiet na rynku pracy i ich perspektyw emerytalnych;

47. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do monitorowania prawidłowej transpozycji dyrektywy w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym do prawa krajowego i zapewnienia jej pełnego wdrożenia do 2022 r.;

48. wzywa Komisję do gromadzenia danych na temat świadczenia różnego typu opieki (opieki nad dziećmi, osobami starszymi i osobami z niepełnosprawnościami oraz osobami wymagającymi opieki długoterminowej) na potrzeby badania analizującego zróżnicowanie zadań opiekuńczych kobiet i mężczyzn, które posłużą za podstawę inicjatywy dotyczącej europejskiej strategii w zakresie opieki; odnotowuje, że w ramach wspomnianej strategii należy respektować kompetencje państw członkowskich określone w Traktatach, a jednocześnie dążyć do poprawy współpracy i koordynacji wszystkich środków, co mogłyby być korzystne dla opiekunów nieformalnych w UE i osób otrzymujących opiekę; podkreśla, że współpraca na szczeblu europejskim wraz z wydajnym wykorzystaniem funduszy UE mogłaby przyczynić się do rozwoju wysokiej jakości, dostępnych i przystępnych cenowo usług opieki;

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

49. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady o aktywowaniu „ogólnej klauzuli wyjścia” oraz wzywa państwa członkowskie do inwestowania w usługi publiczne, w tym bezpłatną opiekę nad dziećmi i opiekę zdrowotną, aby tworzyć nowe miejsca pracy wysokiej jakości i łagodzić społeczno-gospodarcze skutki kryzysu; uważa, że środki oszczędnościowe wiążą się z długoterminowymi negatywnymi konsekwencjami, w szczególności dla kobiet, i nie mogą być egzekwowane w okresie następującym po kryzysie związanym z COVID-19;

50. z zadowoleniem przyjmuje instrument tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE); wzywa Komisję i państwa członkowskie do dopilnowania, by SURE uwzględnił dochody utracone przez kobiety;

51. podkreśla potrzebę znacznego wzmocnienia inwestycji w usługi, w szczególności w obszarze opieki zdrowotnej, kształcenia i usług transportowych, aby uwzględnić potrzeby ludności oraz zapewnić wkład w niezależność, równość i emancypację kobiet;

52. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do zaproponowania wiążących środków na rzecz przejrzystości wynagrodzeń, które mogą stanowić użyteczne narzędzie do ujawniania luk i dyskryminacji w danym sektorze oraz do eliminowania luki płacowej między kobietami a mężczyznami; ubolewa jednak nad opóźnieniem publikacji tego wniosku i zwraca się do Komisji o jak najszybsze przedstawienie wniosku; podkreśla w tym względzie znaczenie pełnej współpracy i zaangażowania partnerów społecznych i wszystkich zainteresowanych stron zgodnie z praktyką i tradycjami krajowymi; podkreśla jednak, że nadal poświęcać należy uwagę kwestii równości wynagrodzeń dla mężczyzn i kobiet za taką samą pracę lub pracę takiej samej wartości w różnych sektorach zawodowych, aby niwelować różnice w wynagrodzeniu za pracę takiej samej wartości na rynku pracy, na którym panuje segregacja płciowa, a płace są niższe w niektórych sektorach, przy czym są to sektory, w których zatrudnione są głównie kobiety, jak pielęgniarstwo, opieka, handel detaliczny, sprzedaż i sektor edukacji, w porównaniu np. z przemysłem wytwórczym lub zawodami technicznymi, które zdominowane są przez mężczyzn; zdecydowanie zaleca włączenie zasady równości wynagrodzeń dla pracowników płci męskiej i żeńskiej za pracę takiej samej wartości, gdzie pracę takiej samej wartości można zdefiniować następująco: „Pracę uznaje się za pracę takiej samej wartości, jeżeli na podstawie porównania dwóch grup pracowników, które nie zostały utworzone w sposób arbitralny, wykonywana praca jest porównywalna, biorąc pod uwagę takie czynniki jak warunki pracy, stopień odpowiedzialności powierzona pracownikom oraz fizyczne i psychiczne wymogi pracy”; zwraca uwagę, że w tym celu należy opracować neutralne płciowo narzędzia oceny pracy i kryteria klasyfikacji;

53. z zadowoleniem przyjmuje prowadzoną przez Komisję ocenę istniejących ram dotyczących równej płacy za jednakową pracę lub pracę o takiej samej wartości, wszczęcie procesu konsultacji w sprawie sposobu zwiększenia równouprawnienia płci w świecie pracy, oczekiwane sprawozdanie na temat adekwatności emerytur oraz rozważanie przyznawania punktów emerytalnych za przerwy w karierze związane ze sprawowaniem opieki w ramach pracowniczych programów emerytalnych;

54. wzywa Komisję do przedstawienia w przyszłym roku przeglądu dyrektywy 2006/54/WE zgodnie z niedawną oceną funkcjonowania i wdrażania przepisów UE w sprawie równości wynagrodzeń i zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej; uważa, że przegląd ten powinien obejmować definicję „pracy jednakowej wartości” we wszystkich sektorach zawodowych z uwzględnieniem perspektywy płci, a także odniesienie do dyskryminacji z wielu przyczyn jednocześnie i dodatkowe środki w celu zapewnienia egzekwowalności dyrektywy;

55. przypomina swoją rezolucję z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć. wzywa do natychmiastowej rewizji planu działania i przyjęcia przed końcem 2020 r. ambitnego nowego planu działania w sprawie zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć, w którym należy wyznaczyć państwom członkowskim jasne cele działania na rzecz zmniejszenia w ciągu najbliższych pięciu lat luki płacowej między kobietami a mężczyznami oraz dopilnować, by cele te były uwzględniane w zaleceniach dla poszczególnych krajów; podkreśla w szczególności potrzebę uwzględnienia w nowym planie działania perspektywy przekrojowej; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zaangażowania partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego w opracowywanie nowych strategii politycznych mających na celu zlikwidowanie luki płacowej między kobietami a mężczyznami oraz do udoskonalenia i dalszego rozwinięcia danych statystycznych, badań i analiz w celu lepszego pomiaru i monitorowania postępów w likwidowaniu luki płacowej między kobietami a mężczyznami, ze zwróceniem szczególnej uwagi na grupy doświadczające dyskryminacji z wielu przyczyn jednocześnie i dyskryminacji krzyżowej; wzywa Komisję do zwrócenia uwagi na czynniki prowadzące do zróżnicowania emerytur ze względu na płeć oraz do wspierania państw członkowskich w podejmowaniu przez nie środków mających na celu zmniejszenie tego zróżnicowania poprzez ustanowienie wskaźnika różnicowania emerytur ze względu na płeć, aby poddawać ocenie skumulowane niekorzystne różnice, których doświadczają kobiety w ciągu całego życia;

56. zauważa, że polityka podatkowa ma różny wpływ na poszczególne rodzaje gospodarstw domowych; podkreśla, że opodatkowanie osób fizycznych może mieć zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia sprawiedliwości podatkowej dla kobiet; podkreśla, że niektóre formy opodatkowania mają negatywny wpływ na wskaźniki zatrudnienia kobiet i na ich niezależność ekonomiczną oraz zauważa, że należy zoptymalizować politykę podatkową, aby zwiększyć zachęty do uczestnictwa kobiet w rynku pracy; zwraca uwagę na potencjalny negatywny wpływ wspólnego opodatkowania na zjawisko zróżnicowania emerytur ze względu na płeć; podkreśla, że systemy podatkowe powinny odchodzić od założenia, że gospodarstwa domowe gromadzą i rozdysponowują swoje środki finansowe po równo; zwraca uwagę na wpływ, jaki

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

wysokie ceny produktów higieny menstruacyjnej i wysoki poziom ich opodatkowania w wielu państwach członkowskich ma na wiele ubogich Europejki, i w związku z tym wzywa państwa członkowskie do podjęcia działań przeciwko tej formie pośredniej dyskryminacji podatkowej oraz działań przeciwdziałających tzw. ubóstwu menstruacyjnemu;

57. przypomina, że polityka finansowania i podatkowa obejmują ważny komponent związany z kwestią płci; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do uwzględniania aspektu płci w całym wieloletnim ramach finansowych, a w szczególności w odniesieniu do Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), aby propagować uczestnictwo kobiet w rynku pracy, równowagę między życiem zawodowym a prywatnym i przedsiębiorczość kobiet, ubolewa jednak nad brakiem sporządzania budżetu z uwzględnieniem aspektu płci w nowych WRF i funduszach strukturalnych; wzywa Komisję do dalszego promowania i udoskonalenia sporządzania budżetu z uwzględnieniem aspektu płci, a państwa członkowskie do włączenia perspektywy płci do polityki podatkowej, w tym do przewidzenia kontroli polityki budżetowej pod kątem płci, aby wyeliminować nierówne traktowanie ze względu na płeć związane z opodatkowaniem;

58. przypomina ponownie o potrzebie silniejszego skupienia uwagi na równouprawnieniu płci na różnych etapach procesu europejskiego semestru oraz domaga się wprowadzenia filaru równouprawnienia płci i nadrzędnego celu równouprawnienia płci w strategii następującej po strategii „Europa 2020”; domaga się włączenia jasnych wskaźników równouprawnienia płci oraz opracowania metod statystycznych i analizy na potrzeby monitorowania postępów w zakresie równouprawnienia płci z perspektywą interseksjonalną w wyzwaniach dla poszczególnych krajów zidentyfikowanych w tablicy wskaźników społecznych;

59. podkreśla, że 70 % pracowników w opiece zdrowotnej i społecznej na świecie to kobiety, które często otrzymują jedynie płacę minimalną i są zatrudnione w niepewnych warunkach pracy, a także wzywa do podwyższenia płac i poprawy warunków pracy w silnie zdominowanych przez kobiety sektorach, takich jak opieka, służba zdrowia i sprzedaż detaliczna, a także do wyeliminowania zróżnicowania wynagrodzenia i emerytur ze względu na płeć oraz segregacji na rynku pracy;

60. apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby we współpracy z partnerami społecznymi opracowały wytyczne w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy uwzględniające aspekt płci oraz w sposób szczególnie adresowane do zawodów pierwszego kontaktu, aby chronić pracowników w tych grupach zawodowych w razie wystąpienia w przyszłości ognisk choroby; podkreśla, że zmiany warunków pracy, jak przejście na pracę zdalną, choć dają możliwość zwiększenia elastyczności organizacji pracy i równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, mogą również mieć wpływ na zdolność do rozłączenia się i doprowadzić do zwiększenia obciążenia pracą, przy czym kobiety są w takim przypadku o wiele bardziej narażone niż mężczyźni w związku z ich rolą jako głównych lub tradycyjnych opiekunek domu i rodziny; apeluje zatem do Komisji o przedstawienie uwzględniającego aspekt płci wniosku ustawodawczego w sprawie prawa do rozłączenia się, a także dyrektywy w sprawie dobrostanu psychicznego w miejscu pracy, ukierunkowanej na uznanie stanów lękowych, depresji i wypalenia za choroby zawodowe, a także o ustanowienie mechanizmów prewencji i ponownej integracji zawodowej dotkniętych pracowników;

61. wzywa Komisję do przeglądu dyrektywy 92/85/EWG w celu zapewnienia, by kobiety w całej Europie mogły korzystać ze swobody przepływu pracowników na takiej samej zasadzie co mężczyźni⁽³⁹⁾;

62. podkreśla potrzebę przedstawienia przez państwa członkowskie opartych na dowodach, odpowiednio zaprojektowanych strategii politycznych i reform dotyczących rynku pracy, które faktycznie poprawiają warunki pracy kobiet i zwiększają jakość zatrudnienia;

63. apeluje do Komisji o zaprezentowanie europejskiej strategii ochrony socjalnej w celu zajęcia się kwestią swobody przepływu pracowników, a zwłaszcza feminizacji ubóstwa, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarstw domowych prowadzonych przez matki samotnie wychowujące dzieci;

64. podkreśla, że równe szanse i wyższe wskaźniki uczestnictwa kobiet w rynku pracy mogą zwiększać liczbę miejsc pracy, dobrobyt gospodarczy i konkurencyjność w Europie; apeluje do Komisji i państw członkowskich o ustanowienie celów zmierzających do ograniczenia niepewnych form zatrudnienia i wymuszonej pracy w niepełnym wymiarze czasu, aby poprawić sytuację kobiet na rynku pracy;

65. wzywa Komisję do opracowania szczególnego podejścia do matek samotnie wychowujących dzieci, gdyż są one szczególnie podatne na zagrożenia ekonomiczne, ponieważ często zarabiają mniej niż mężczyźni i z większym prawdopodobieństwem opuszczają rynek pracy po urodzeniu dziecka; apeluje do Komisji o wzmocnienie w tym kontekście egzekwowania istniejących narzędzi prawnych dotyczących transgranicznego ściągania alimentów, a jednocześnie zwiększanie świadomości publicznej na temat ich dostępności; wzywa Komisję do podejmowania ścisłej współpracy z państwami członkowskimi w celu identyfikowania problemów powiązanych ze ściąganiem alimentów w sytuacjach transgranicznych oraz do opracowania narzędzi skutecznego egzekwowania zobowiązań płatniczych;

⁽³⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/54/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie środków ułatwiających korzystanie z praw przyznanych pracownikom w kontekście swobodnego przepływu pracowników, Dz.U. L 128 z 30.4.2014, s. 8.

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

66. odnotowuje, że uczestnictwo kobiet w rynku pracy jest mniejsze niż w przypadku mężczyzn; podkreśla znaczenie obniżenia podatku dochodowego w zachęcaniu do uczestnictwa w rynku pracy;
67. wzywa państwa członkowskie do podejmowania dalszych działań w zwalczaniu dyskryminacji kobiet na rynku pracy;
68. przypomina, że w świecie pracy nadal występują nierówności pod względem wynagrodzenia, perspektyw rozwoju kariery, sektorów sfeminizowanych, dostępu do ochrony socjalnej, kształcenia i szkolenia; przypomina, że należy uwzględnić wszystkie te wymiary, aby osiągnąć równouprawnienie płci;
69. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia równego uczestnictwa i równych szans na rynku pracy dla mężczyzn i kobiet oraz do zajęcia się problemem feminizacji ubóstwa we wszystkich jego formach, w tym ubóstwa wśród osób starszych, w szczególności w drodze uwzględniania aspektu płci w dziedzinie dostępności należytych uprawnień emerytalnych i dostępie do nich, aby wyeliminować różnicowanie emerytur ze względu na płeć, a także dzięki poprawie warunków pracy w sektorach i zawodach zdominowanych przez kobiety, jak sektor hotelarski, turystyczny, usług sprzątanania i opieki; podkreśla, że należy zająć się kulturowym problemem niedostatecznego doceniania zawodów zdominowanych przez kobiety oraz potrzebą zwalczania takich stereotypów i zjawiska nadmiernej reprezentacji kobiet w nietypowych formach zatrudnienia; apeluje do państw członkowskich o zapewnienie równego traktowania kobiet migrujących (także dzięki przeglądowi systemu uznawania kwalifikacji zawodowych) oraz innych szczególnie narażonych grup kobiet; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zwiększenia zakresu rokowań zbiorowych na szczeblu sektorowym i zaangażowania partnerów społecznych w kształtowanie polityki w celu wspierania stabilnego zatrudnienia wysokiej jakości; podkreśla potrzebę strategii promowania i wspierania inicjatyw w zakresie przedsiębiorczości wśród kobiet;
70. zauważa, że rozwijająca się gospodarka fuch niesie za sobą konsekwencje dla pracowników, którzy w mniejszym zakresie zrzeszają się w związkach zawodowych i są zagrożeni niepewnymi formami zatrudnienia ze względu na czynniki takie jak niestabilny czas pracy i dochód, brak objęcia prawami pracowniczymi, niepewność dotycząca zabezpieczenia społecznego i emerytur oraz brak dostępu do programów rozwoju kariery i przekwalifikowania; wyraża obawę, że powiązany z tym zjawiskiem brak bezpieczeństwa i niepewność, pogłębione środkami izolacji nałożonymi w związku z obecnym kryzysem, wywarły szczególnie negatywny wpływ na kobiety, które nadal są obciążone opieką na bardzo znaczącym różnicami w traktowaniu pod względem płci rynku pracy, w szczególności kobiety doświadczające wielu wzajemnie powiązanych form dyskryminacji; wzywa państwa członkowskie do wdrożenia środków ochrony socjalnej ukierunkowanych na kobiety pracujące jako freelancerki i kobiety zatrudnione w gospodarce fuch; apeluje do Komisji o ścisłe monitorowanie wdrażania dyrektyw 2010/41/UE;
71. wyraża zadowolenie ze zobowiązania Komisji do przyjęcia planu działania na rzecz wdrożenia Europejskiego filaru praw socjalnych; podkreśla potrzebę uwzględnienia perspektywy płci przy zastosowaniu podejścia przekrojowego zgodnie z zasadami 2 i 3 filaru;
72. podkreśla, że różnicowanie wynagrodzenia ze względu na płeć w sektorze mediów jest duże, zaś dziennikarki z większym prawdopodobieństwem niż dziennikarze doświadczają molestowania, przemocy, seksizmu i dyskryminacji; przypomina o drugim rozdziale Europejskiego filaru praw socjalnych dotyczącym sprawiedliwych warunków pracy; wzywa w związku z tym państwa członkowskie do zapewnienia wszystkim pracownikom w sektorze mediów prawa do sprawiedliwych i bezpiecznych warunków pracy;
73. wzywa państwa członkowskie, by podjęły środki w celu zapewnienia migrantkom i uchodźczyniom dostępu do opieki zdrowotnej, zatrudnienia, żywności i usług informacyjnych oraz by ograniczały ryzyko dotyczące ochrony, w szczególności w odniesieniu do przemocy między mężczyznami a kobietami oraz handlu kobietami;
74. zachęca państwa członkowskie, by podejmowały zdecydowane środki w celu karania przedsiębiorstw, które nie przestrzegają przepisów prawa pracy oraz traktują mężczyzn i kobiety w różnicowany sposób; jest ponadto zdania, że podczas przydziału unijnych środków finansowych należy stosować zasadę warunkowości wiążącą wypłatę środków przedsiębiorstwom ze stosowaniem wysokich standardów pracy i brakiem dyskryminacji kobiet;
75. wzywa Komisję, aby działała na rzecz zwiększenia liczby kobiet na stanowiskach związanych z podejmowaniem decyzji gospodarczych, podkreślając, że byłoby to korzystne gospodarczo i społecznie, oraz prowadząc wymianę najlepszych praktyk, takich jak publiczne wskaźniki dotyczące równouprawnienia w przedsiębiorstwach; wzywa Komisję do kontynuowania współpracy z państwami członkowskimi oraz z obecną i następną prezydencją, aby niezwłocznie przełamać impas w Radzie, przyjąć dyrektywę w sprawie kobiet w zarządach i opracować razem z państwami członkowskimi strategię na rzecz odpowiedniej reprezentacji wszystkich kobiet z różnych środowisk na stanowiskach decyzyjnych, w tym we wszystkich instytucjach UE;
76. przypomina, że niedostateczna reprezentacja kobiet w życiu publicznym i politycznym jest szkodliwa dla właściwego funkcjonowania instytucji i procesów demokratycznych; wzywa zatem państwa członkowskie do stymulowania i wspierania środków mających na celu ułatwienie zrównoważonego udziału mężczyzn i kobiet w podejmowaniu decyzji na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym;

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

77. apeluje do Komisji i państw członkowskich o przyjęcie środków w celu zwalczania zjawiska szklanego sufitu, np. poprzez wydłużenie urlopu rodzicielskiego, dostęp do wysokiej jakości opieki nad dziećmi po przystępnej cenie oraz wyeliminowanie wszelkich form bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji powiązanej z awansami na rynku pracy;

78. z zadowoleniem przyjmuje poparcie dla parytetu płci w organach wybieranych w wyborach, jak np. Parlament Europejski; wzywa do wprowadzenia wiążących środków takich jak pułapy oraz podkreśla, że pod tym względem Parlament musi służyć za wzór do naśladowania; z zadowoleniem przyjmuje ponadto zapowiedź Komisji, która zamierza dawać przykład pod względem stanowisk kierowniczych, oraz domaga się strategii gwarantujących odpowiednią reprezentację kobiet z różnych środowisk na stanowiskach decyzyjnych w Komisji; odnotowuje dotychczasowe wysiłki podjęte, aby osiągnąć ten cel w odniesieniu do obecnego składu Komisji, i podkreśla, że Parlament musi być równie ambitny; wzywa państwa członkowskie do wprowadzenia wiążących pułapów w swoich systemach wyborczych, aby zapewnić równą reprezentację kobiet i mężczyzn zarówno w Parlamencie Europejskim, jak i parlamentach narodowych;

79. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie się przez Komisję do propagowania udziału kobiet jako wyborców i kandydatów w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2024 r.; w tym względzie podkreśla potrzebę rewizji aktu wyborczego w celu zapewnienia możliwości tymczasowego zastąpienia posłanki lub posła do Parlamentu Europejskiego korzystających z prawa do urlopu macierzyńskiego, ojcowskiego lub rodzicielskiego; wzywa Komisję do odpowiedniej rewizji tego aktu a Radę do zatwierdzenia takiej rewizji;

80. domaga się, by również kobiety z obszarów wiejskich i peryferyjnych mogły realizować swoje plany życiowe; zwraca uwagę, że muszą one mieć do dyspozycji niezbędną do tego infrastrukturę, należy zapewnić im dostęp do nowych dziedzin działalności, ułatwić powrót do pracy zawodowej i pobudzać współpracę najróżniejszych partnerów kooperacyjnych, aby wspierać, ułatwiać i propagować dostęp takich kobiet do rynku pracy, zapewniać równe szanse i wzmocnić spójność społeczną na wsi;

81. podkreśla aktywną i kluczową rolę kobiet w gospodarce obszarów wiejskich i ubolewa nad faktem, że nadal utrzymują się istotne różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn zatrudnionych w rolnictwie oraz w dostępie do zabezpieczenia społecznego, szkoleń, urlopu macierzyńskiego i emerytur; wzywa Komisję, państwa członkowskie oraz władze regionalne i lokalne, by wspierały adresowane specjalnie do kobiet projekty w zakresie inicjowania nowatorskiej działalności rolniczej na obszarach wiejskich i obszarach wyludnionych, aby wzmocnić pozycję kobiet na rynku rolnym, który może stanowić źródło nowych miejsc pracy; ponadto wzywa Komisję do określenia możliwości finansowania w ramach drugiego filaru wspólnej polityki rolnej (WPR) w celu zwiększenia dostępu kobiet do gruntów i poprawy ich warunków pracy na obszarach wiejskich, w szczególności w przypadku pracowników sezonowych;

82. wzywa Komisję do zintensyfikowania wysiłków w celu przedstawienia konkretnych środków i szczególnych funduszy, aby zwalczać feminizację ubóstwa i niepewnych form zatrudnienia, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet doświadczających dyskryminacji z wielu przyczyn jednocześnie;

83. ponawia apel skierowany do Komisji i państw członkowskich, związany ze swoją rezolucją z 28 kwietnia 2016 r. w sprawie kobiet wykonujących pracę domową i opiekuńczą w UE; wzywa Komisję do wprowadzenia ram dotyczących profesjonalizacji pracy domowej i opiekuńczej, prowadzących do uznania i standaryzacji odpowiednich zawodów i umiejętności oraz do możliwości budowania kariery, a także do zachęcania państw członkowskich do ustanowienia systemów profesjonalizacji, szkolenia, ciągłego rozwoju umiejętności oraz uznania kwalifikacji zawodowych kobiet wykonujących obowiązki domowe i opiekuńcze, jak również do utworzenia publicznych agencji pośrednictwa pracy, aby wzmocnić profesjonalizację;

84. wzywa państwa członkowskie do promowania i opracowywania strategii politycznych w sektorze sztuk widowiskowych z poszanowaniem wartości równych szans i równouprawnienia płci we wszystkich działaniach, z naciskiem na ograniczanie negatywnych skutków długotrwałych dysproporcji i nierówności, takich jak przepaść pod względem płci w sektorze muzyki, w którym stosunek mężczyzn do kobiet wynosi około 70 % do 30 % we wszystkich regionach i w Europie, kobiety stanowią 20 % lub mniej zarejestrowanych kompozytorów i autorów tekstów piosenek, średnio zarabiają 30 % mniej niż mężczyźni pracujący w tym sektorze, komponują jedynie 2,3 % utworów klasycznych wykonywanych podczas koncertów i są właścicielkami tylko 15 % wytwórni fonograficznych;

85. wyraża zaniepokojenie ograniczoną mobilnością społeczną, która hamuje mobilność kobiet jako pracowników; podkreśla potrzebę zwiększania możliwości w zakresie mobilności pracowników w UE;

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

Polityka cyfrowa na rzecz równości płci

86. wyraża ubolewanie z powodu niedostatecznej reprezentacji kobiet w gospodarce cyfrowej oraz sektorach AI, ICT i STEM pod względem kształcenia, szkolenia i zatrudnienia oraz zwraca uwagę na wynikające z tego ryzyko umacniania i powielania stereotypów i dyskryminacji ze względu na płeć poprzez programowanie AI i innych programów; zwraca uwagę nie tylko na możliwe korzyści i szanse, ale i na potencjalne wyzwania, jakie digitalizacja może przynieść kobietom i dziewczętom; wzywa Komisję, aby zadbała o przyjęcie konkretnych środków w zakresie uwzględniania aspektu płci we wdrażaniu strategii jednolitego rynku i agendy cyfrowej, zapobiegając we właściwym czasie wszelkim negatywnym skutkom digitalizacji dla kobiet i dziewcząt oraz zapewniając jasne powiązanie między zobowiązaniami do zwalczania stereotypów a wszechstronnymi działaniami, aby zagwarantować niezależność kobiet w kształtowaniu cyfrowego rynku pracy; apeluje do Komisji, aby zaproponowała konkretne środki w celu przekształcenia technologii i AI w narzędzia przyczyniające się do zwalczania stereotypów płci oraz w celu zachęcania dziewcząt i kobiet do podejmowania studiów w dziedzinach STEM i ICT oraz do pozostawania na tych ścieżkach kariery;

87. apeluje do Komisji i państw członkowskich o zajęcie się problemem segregacji poziomej i pionowej w zatrudnieniu oraz praktyk dyskryminacyjnych przy podejmowaniu decyzji dotyczących rekrutacji i awansu, w tym w poprzez strategię na rzecz integracji na rynku pracy kobiet ze zmarginalizowanych grup społecznych;

88. apeluje o dalsze strukturalne zrywanie z tradycyjnymi wyobrażeniami o rolach w społeczeństwie oraz z przypisywaniem płci do zawodów i prac, aby przyspieszyć przemiany społeczne w kierunku pozbycia się wciąż istniejących uprzedzeń i stereotypów płci; podkreśla w tym kontekście znaczenie uwrażliwienia wszystkich osób uczestniczących w procesie doradztwa edukacyjnego i zawodowego;

89. podkreśla znaczenie dostępu do umiejętności cyfrowych kobiet starszych, kobiet na obszarach wiejskich oraz kobiet i dziewcząt znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, dysponujących ograniczonym dostępem do nowych technologii, a także znaczenie rozwoju tych umiejętności, aby zapewnić im możliwość prowadzenia aktywnego życia oraz ułatwić utrzymywanie kontaktów z przyjaciółmi i krewnymi;

90. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do wykorzystania programu „Horyzont Europa” w celu zapewnienia spoprostzeń i rozwiązań dotyczących potencjalnego nierównego traktowania w AI; apeluje jednak o wykorzystanie wszelkich możliwych funduszy do wspierania projektów zachęcających dziewczęta i kobiety do poprawy umiejętności cyfrowych oraz zapoznających je z dziedziną STEM;

91. zauważa, że w dobie takich zjawisk jak trwająca pandemia koronawirusa rośnie rola telepracy i pracy zdalnej oraz związanych z tym możliwości; wzywa Komisję do uwzględnienia w strategii roli telepracy i pracy zdalnej jako ważnego czynnika umożliwiającego godzenie życia zawodowego z życiem prywatnym;

Uwzględnianie aspektu płci we wszystkich obszarach polityki UE oraz finansowanie polityki równości płci

92. podkreśla, że uwzględnianie aspektu płci i sporządzanie budżetu z uwzględnieniem aspektu płci stanowią zasadnicze narzędzia oceny skutków różnych działań w ramach polityki i wykorzystania budżetu, a także ukierunkowania tych działań na mężczyzn i kobiety oraz powinny być wykorzystywane w całym procesie kształtowania polityki i działaniach budżetowych;

93. ponownie podkreśla znaczenie uwzględniania aspektu płci jako systematycznego podejścia do osiągania równości płci; z zadowoleniem przyjmuje zatem utworzoną niedawno przez Komisję grupę zadaniową ds. równości i apeluje o to, by była ona należycie wyszkolona, dysponowała odpowiednimi zasobami i regularnie informowała Komisję Praw Kobiet i Równouprawnienia o swoich pracach; podkreśla znaczenie przejrzystości i angażowania organizacji działających na rzecz praw kobiet i organizacji społeczeństwa obywatelskiego wywodzących się z różnych środowisk; wzywa Komisję do ustanowienia przepisów nakładających na dyrekcje generalne obowiązek uwzględniania opinii tej grupy zadaniowej, a także do opracowania szkoleń dla wszystkich pracowników oraz procesów monitorowania i oceny uwzględniania aspektu płci zgodnie ze jej misją;

94. wzywa Komisję, Parlament i Radę do utworzenia tematycznego podprogramu dla kobiet na obszarach wiejskich w ramach planów strategicznych wspólnej polityki rolnej, finansowanego przez Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji (EFRG) i Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW); podkreśla, że celem tego programu byłoby promowanie zatrudnienia kobiet i przedsiębiorczości kobiet z wykorzystaniem możliwości powiązanych z agroturystyką i rozwojem cyfrowych wsi przez wzmocnienie dostępu kobiet będących rolnikami do gruntów oraz instrumentów kredytowych i finansowych, poprawę umiejętności i osiąganych wyników dzięki kształceniu, szkoleniu i usługom doradztwa, zwiększonemu uczestnictwu w lokalnych grupach działania oraz rozwojowi lokalnych partnerstw w ramach programu Leader; domaga się w tym względzie przeznaczania funduszy UE na poprawę warunków życia i pracy na obszarach wiejskich, w tym na lepszy dostęp do usług i rozwój infrastruktury, ze szczególnym uwzględnieniem dostępu do internetu szerokopasmowego, a także na wspieranie inicjatyw w zakresie przedsiębiorczości i dostępu do kredytów, co wzmocni pozycję kobiet na obszarach wiejskich; wzywa państwa członkowskie do wymiany najlepszych praktyk

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

związanych ze statusem zawodowym osób pomagających małżonkom w sektorze rolnictwa, a tym samym do uwzględnienia praw kobiet w sferze zabezpieczenia społecznego, w tym do urlopu macierzyńskiego lub uprawnień emerytalnych, a także zwraca się do Komisji o przygotowanie wytycznych w tym względzie;

95. wzywa Komisję do wspierania przedsiębiorczości kobiet oraz ich dostępu do pożyczek i finansowania kapitałowego za pośrednictwem programów i funduszy UE; z zadowoleniem przyjmuje zamiar wprowadzenia przez Komisję w 2020 r. nowych środków na rzecz promowania przedsiębiorstw typu start-up i innowacyjnych małych i średnich przedsiębiorstw prowadzonych przez kobiety oraz wzmocnienia równouprawnienia płci w ramach programu „Horyzont Europa”; podkreśla, że wymóg przedstawienia planów dotyczących równouprawnienia płci przez wnioskujących stanowi kluczowe narzędzie zapewniające postępy w tej dziedzinie; podkreśla potrzebę podnoszenia świadomości na temat istniejących i przyszłych możliwości finansowania ze środków UE dla kobiet i dziewcząt oraz zwiększenia widoczności kobiet-liderów w celu ustanowienia silniejszych wzorów do naśladowania i przełamania istniejących stereotypów;

96. podkreśla, że reakcję na epidemię COVID-19 należy by wykorzystać do wyodrębnienia dodatkowych środków budżetowych, które państwa członkowskie mogłyby wykorzystywać do wspierania ofiar przemocy;

97. wyraża głębokie zaniepokojenie faktem, że w Europejskim Zielonym Ładzie i w powiązanych inicjatywach nie uwzględniono perspektywy płci ani żadnych odniesień do równouprawnienia płci; apeluje, aby włączyć uwzględnianie aspektu płci do unijnej polityki w dziedzinie środowiska i klimatu, np. do Zielonego Ładu, oraz podkreśla, że w polityce w tych dziedzinach należy uwzględniać oceny skutków w odniesieniu do aspektu płci, gdyż tylko wtedy można eliminować istniejące różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn oraz inne formy wykluczenia społecznego; wzywa Komisję do zwiększenia wsparcia finansowego i instytucjonalnego, aby propagować działania w dziedzinie klimatu uwzględniające aspekt płci oraz wprowadzić zdecydowane środki z zakresu polityki na potrzeby promowania równej obecności kobiet w organach decyzyjnych oraz w polityce klimatycznej na szczeblu krajowym i lokalnym, co ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia trwałej sprawiedliwości klimatycznej, oraz do wyrażenia uznania i poparcia dla kobiet i dziewcząt jako inicjatorek zmian;

98. wzywa Komisję do opracowania planu działania służącego spełnieniu zobowiązań zawartych w nowym unijnym planie działania w sprawie równości płci uzgodnionym podczas COP25, oraz do utworzenia stałego unijnego punktu kontaktowego ds. równouprawnienia płci, który dysponowałby wystarczającymi środkami budżetowymi do wdrożenia i monitorowania uwzględniających aspekt płci działań na rzecz klimatu i środowiska w UE i na świecie;

99. podkreśla, że konieczne jest zwiększenie środków dostępnych na programy UE poświęcone promowaniu równouprawnienia płci i praw kobiet; wzywa Komisję do zintensyfikowania starań, aby sporządzanie budżetu z uwzględnieniem aspektu płci stanowiło integralną część procedury budżetowej na wszystkich etapach i w ramach wszystkich linii budżetowych, oraz do dodania niezależnych linii budżetowych na ukierunkowane działania; podkreśla, że każda nowa strategia, nowy środek lub mechanizm powinny podlegać ocenie wpływu w aspekcie płci; w tym kontekście wzywa Komisję i Radę do inwestowania w gospodarkę opiekuńczą oraz do przyjęcia „europejskiego ładu w zakresie opieki”, który stanowiłby uzupełnienie Europejskiego Zielonego Ładu; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że po raz pierwszy w historii uwzględnianie aspektu płci będzie priorytetem horyzontalnym w WRF i będzie mu towarzyszyć dogłębna ocena wpływu w aspekcie płci i monitorowanie programów;

100. wzywa Komisję do uwzględnienia równości płci i perspektywy cyklu całego życia w kształtowaniu najnowszych polityk i strategii europejskich, co przyczyni się do trwałego zwiększenia niezależności gospodarczej kobiet i zniwelowania nierówności w tym obszarze;

101. wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia działania w celu zagwarantowania, aby kobiety mogły korzystać z możliwości, jakie stwarza transformacja ekologiczna; podkreśla, że problematykę płci należy uwzględniać w polityce zatrudnienia związanej ze zrównoważonym rozwojem i sprawiedliwą transformacją, tak aby realizować politykę umożliwiającą właściwą równowagę między życiem zawodowym a prywatnym oraz zapewniającą równość wynagrodzeń, godziwy dochód, rozwój osobisty i odpowiednią ochronę socjalną; wzywa do włączenia perspektywy płci do projektów finansowanych w ramach programów ochrony środowiska oraz do uwzględniania tej perspektywy w dostępie do inwestycji w ramach działań na rzecz klimatu;

102. wzywa państwa członkowskie i Komisję do zwiększenia równouprawnienia płci i wzmocnienia pozycji kobiet w sporcie, biorąc pod uwagę potężną i niezaprzeczalną rolę, jaką sport może odegrać we wspieraniu kobiet i dziewcząt w przezwyciężaniu stereotypów płci, w budowaniu zaufania i wzmacnianiu ich umiejętności przywódczych; wzywa państwa członkowskie i Komisję do zapewnienia skutecznych platform o zasięgu międzynarodowym, krajowym i lokalnym służących promowaniu wzorów do naśladowania i przywódców płci żeńskiej; apeluje do państw członkowskich, aby promowały i rozwijały strategie zwalczania różnic w wynagrodzeniach ze względu na płeć i dysproporcji w wysokości nagród i wszelkiego rodzaju przemocy wobec kobiet i dziewcząt w sporcie, a także do zapewnienia większej widoczności kobiet w mediach sportowych i na stanowiskach decyzyjnych; wzywa Komisję, aby dodała sport do planowanej kampanii przeciwko stereotypom;

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

103. wzywa UE do przyjęcia perspektywy przekrojowej i perspektywy równości płci w odpowiedzi na kryzys COVID-19, do przeznaczenia znacznych funduszy z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności na działania dotyczące równouprawnienia płci, przede wszystkim w sektorach zdominowanych przez kobiety, oraz do zwiększenia praw kobiet; wzywa do oparcia finansowania na wymiernej zasadzie uwzględniania aspektu płci, która zagwarantowałaby sprawiedliwy, odpowiedni i spójny podział środków finansowych; apeluje ponadto o specjalny fundusz na rzecz równouprawnienia płci w związku z koronawirusem, by lepiej zwalczać istniejące nierówności;

104. wzywa do uwzględnienia perspektywy płci również w nadchodzącej strategii na rzecz równości osób z niepełnosprawnościami na 2021 r. oraz do poświęcenia należytej uwagi poprawie dostępu do rynku pracy poprzez ukierunkowane środki i działania;

105. przypomina swoją rezolucję z dnia 29 listopada 2018 r. w sprawie sytuacji kobiet niepełnosprawnych⁽⁴⁰⁾; wzywa Komisję do przedstawienia skonsolidowanego wniosku w ramach europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności na okres po 2020 r., który to wniosek obejmie opracowanie pozytywnych działań ukierunkowanych na kobiety z niepełnosprawnościami w celu zapewnienia im pełnego i rzeczywistego uczestnictwa w rynku pracy i w celu wyeliminowania dyskryminacji i uprzedzeń, z jakimi się spotykają, w tym środki mające na celu promowanie zatrudnienia, szkoleń, pośrednictwa pracy, równych ścieżek kariery, równości wynagrodzeń, dostępności i zapewnienia racjonalnych usprawnień w miejscu pracy oraz dalszego kształcenia, ze zwróceniem uwagi na ich włączenie cyfrowe i potrzebę zapewnienia równowagi między życiem zawodowym a prywatnym; wnioskuje również, by środki dotyczące zróżnicowania wynagrodzenia i emerytur ze względu na płeć oraz zróżnicowania zadań opiekuńczych w kontekście płci wyraźnie uwzględniały potrzeby rodziców i opiekunów dzieci z niepełnosprawnościami, a w szczególności kobiet i rodziców samotnie wychowujących dzieci; zwraca uwagę na potrzebę wprowadzenia gwarancji praw osób z niepełnosprawnościami obejmującej szczególnie środki uwzględniające potrzeby kobiet z niepełnosprawnościami, a także konieczność wzmocnienia gwarancji dla młodzieży;

106. zwraca się do Komisji o dotarcie w szczególności do kobiet znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji; dlatego wzywa Komisję do zagwarantowania, by żadne istotne działania w ramach strategii nie spowodowały wykluczenia żadnej kobiety;

107. zwraca uwagę na brak ujęcia perspektywy płci w obszarze zdrowia i bezpieczeństwa w pracy; podkreśla, że uwzględnianie aspektu płci powinno być integralną częścią opracowywania strategii politycznych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP) oraz strategii prewencji we wszystkich sektorach, w tym w ramach przeglądu strategicznych ram UE dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy na okres po 2020 r., którego ma wkrótce dokonać Komisja; wzywa Komisję, państwa członkowskie i partnerów społecznych o uznanie za choroby zawodowe i związane z pracą tych chorób, które jeszcze nie zostały uznane za takie, a które przeważają w zawodach zdominowanych przez kobiety, a także chorób dotyczących szczególnie kobiety, oraz o uwzględnianie równouprawnienia płci w zdominowanych przez mężczyzn zawodach w sektorze ochrony zdrowia i bezpieczeństwa, gdzie utrzymuje się wiele luk, w tym w odniesieniu do instalacji sanitarnych, sprzętu roboczego lub środków ochrony indywidualnej, o zapewnienie ochrony macierzyństwa i bezpieczeństwa w miejscu pracy oraz środków ułatwiających powrót do pracy po urlopie macierzyńskim, a także o ocenę ryzyka związanego z pracą w sektorach zdominowanych przez kobiety, w tym w domu, kiedy wykonują pracę domową i opiekuńczą;

108. zwraca się do Komisji, aby w świetle udowodnionych korzyści karmienia noworodków mlekiem ludzkim wspierała karmienie piersią, zwłaszcza wcześniaków; wzywa Komisję do wspierania strategii politycznych promujących karmienie wcześniaków mlekiem matki albo mlekiem pochodzącym z banku mleka oraz do propagowania transgranicznego korzystania z banków mleka, aby kobiety w regionach przygranicznych mogły w razie potrzeby korzystać z tej możliwości;

109. domaga się, aby wszystkie ogólne inicjatywy na rzecz równości płci promowane w Unii Europejskiej uwzględniały niepełnosprawność; wzywa do zagwarantowania ochrony niepełnosprawnych ofiar przemocy na tle płciowym pozostających pod opieką lub do których ma zastosowanie inny system ograniczonej zdolności prawnej i apeluje w tym celu o skuteczny dostęp tej grupy osób do wymiaru sprawiedliwości oraz o szkolenia i podnoszenie kwalifikacji pracowników specjalnych służb zaangażowanych w ten proces (takich jak pracownicy wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych czy pracownicy służby zdrowia); wzywa do stworzenia dostępnego i wolnego od stereotypów systemu edukacji, który umożliwiła dziewczętom i kobietom z niepełnosprawnością wybór dziedziny nauki i pracy zgodnie z ich życzeniem i umiejętnościami, nieograniczony względami braku dostępności, uprzedzeniami i stereotypami; popiera udział kobiet z niepełnosprawnością jako wzorców zmian w ruchach na rzecz równości płci i praw kobiet; domaga się, by kobiety i dziewczęta z niepełnosprawnością, w tym te znajdujące się w placówkach opieki, zostały uwzględnione we wszystkich planach zapobiegania nowotworom raka piersi i szyjki macicy w państwach członkowskich, a także by objęto je wszystkimi programami zwalczania HIV/AIDS i innymi programami służącymi wyeliminowaniu chorób przenoszonych drogą płciową; nalega, aby wszystkie wskaźniki i gromadzone dane dotyczące równości płci były zdezagregowane według wieku, niepełnosprawności i płci;

⁽⁴⁰⁾ Dz.U. C 363 z 28.10.2020, s. 164.

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

Przeciwdziałanie próbom osłabiania równouprawnienia płci

110. ponownie podkreśla potrzebę regularnej wymiany najlepszych praktyk między państwami członkowskimi, Komisją a najważniejszymi zainteresowanymi stronami (np. pracownikami służby zdrowia, organami regulacyjnymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego) w zakresie aspektów płci w dziedzinie zdrowia, w tym wytycznych dotyczących kompleksowej edukacji seksualnej, nauki o związkach, praw i zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego oraz reakcji na epidemie z uwzględnieniem aspektu płci; zwraca się do Komisji, aby wprowadziła dalsze środki i udzielała wsparcia w celu zagwarantowania praw i zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego w trakcie wdrażania bieżącej strategii na rzecz równouprawnienia płci oraz by uwzględniła prawa i zdrowie reprodukcyjne i seksualne w swojej następnej europejskiej strategii zdrowia; wzywa Komisję zarówno do wspierania państw członkowskich we wzmacnianiu systemów opieki zdrowotnej i zapewnianiu powszechnego dostępu do usług opieki zdrowotnej wysokiej jakości, jak i do zniwelowania nierówności w dostępie do usług opieki zdrowotnej, w tym usług w zakresie praw i zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego, między poszczególnymi państwami członkowskimi oraz w tych państwach; w związku z tym wzywa państwa członkowskie do zagwarantowania bezpiecznego, terminowego i pełnego dostępu do zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego i związanych z tym praw oraz do niezbędnych usług opieki zdrowotnej;

111. w związku z tym zwraca się do Komisji o zajęcie się nierównościami w zdrowiu w przygotowywanej europejskiej strategii zdrowia, która powinna koncentrować się na dostępie do profilaktyki zdrowotnej na wszystkich etapach życia, zdrowiu i bezpieczeństwie kobiet w miejscu pracy, a także do szczególnego uwzględnienia kwestii płci w europejskim planie walki z rakiem; ponownie zwraca uwagę na znaczenie medycyny i badań naukowych uwzględniających aspekt płci i w związku z tym podkreśla, że inwestycje w różnice między kobietami i mężczyznami w odniesieniu do zdrowia należy wspierać w ramach programu „Horyzont Europa”, aby systemy opieki zdrowotnej mogły lepiej reagować na odmienne potrzeby kobiet i mężczyzn;

112. wzywa Komisję do wspierania badań nad niehormonalnymi środkami antykoncepcyjnymi dla kobiet, zapewnienia kobietom większej liczby możliwości w tym zakresie i wspierania badań nad środkami antykoncepcyjnymi dla mężczyzn w celu zapewnienia równości w dostępie do tych środków i ich stosowaniu, a także wspólnej odpowiedzialności;

113. domaga się wspierania obrońców praw kobiet i organizacji działających na rzecz praw kobiet w UE i na całym świecie, w tym organizacji zajmujących się zdrowiem i prawami seksualnymi i reprodukcyjnymi oraz osobami LGBTI+, poprzez przeznaczenie na ten cel większego wsparcia finansowego w następnych WRF; podkreśla również ich trudności finansowe wynikające z obecnego kryzysu i wzywa do zwiększenia środków finansowych, które umożliwiłyby finansowanie ich dalszej działalności; jest głęboko zaniepokojony regresem w obszarze utrwalonych praw kobiet i równości płci w niektórych państwach członkowskich, a w szczególności próbami dalszej kryminalizacji opieki aborcyjnej i ograniczania dostępu młodych ludzi do kompleksowej edukacji seksualnej w Polsce oraz przyjętą na Węgrzech reformą stanowiącą atak na prawa osób transpłciowych i interseksualnych; wzywa do stałego monitorowania aktualnej sytuacji w zakresie praw kobiet i równości płci, w tym dezinformacji i inicjatyw regresywnych we wszystkich państwach członkowskich, oraz do ustanowienia systemu alarmowego informującego o pogorszeniu sytuacji; zwraca się do Komisji o wsparcie badań nad związkiem między ruchami antydemokratycznymi a atakami i kampaniami dezinformacyjnymi wymierzonymi w prawa kobiet, równość płci i demokrację oraz o przeanalizowanie podstawowych przyczyn tych zjawisk i o wzmocnienie wysiłków służących przeciwdziałaniu takim zjawiskom poprzez opracowanie mechanizmu weryfikacji informacji, kontrnarracji i kampanii informacyjnych;

114. wzywa Komisję, aby przeprowadziła globalną kampanię przeciwko nasilającym się atakom na wspomniane osoby oraz doprowadziła do uwolnienia obrońców praw człowieka, a w szczególności obrońców praw kobiet; wzywa do natychmiastowego wprowadzenia w unijnych wytycznych w sprawie obrońców praw człowieka załącznika mającego zapewnić uznanie i opracowanie dodatkowych strategii i narzędzi służących lepszemu i skuteczniejszemu reagowaniu na konkretne sytuacje, zagrożenia i czynniki ryzyka, z którymi muszą się mierzyć obrońcy praw człowieka działający na rzecz kobiet, a także ich zapobieganiu;

115. wzywa Komisję i państwa członkowskie do ochrony kobiet, które są szczególnie narażone na dyskryminację z wielu przyczyn jednocześnie, w tym ze względu na płeć, pochodzenie etniczne, narodowość, wiek, niepełnosprawność, status społeczny, orientację seksualną, tożsamość płciową i status migracyjny, a także wzywa do zagwarantowania, by podejmowane działania uwzględniały specyficzne potrzeby tych grup i stanowiły odpowiedź na nie;

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

116. przypomina o swojej rezolucji z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie konieczności wzmocnienia strategicznych unijnych ram dotyczących krajowych strategii integracji Romów po 2020 r. ⁽⁴¹⁾, w której stwierdził, że w większości państw członkowskich nie odnotowano poprawy w dostępie do zatrudnienia, że sytuacja mieszkaniowa budzi poważne obawy, a w kwestii ubóstwa osiągnięto jedynie niewielki postęp, oraz że w unijnych ramach należy uwzględnić wyraźnie zaakcentowany aspekt płci; jest zaniepokojony mową nienawiści wobec Romów w kontekście pandemii COVID-19 oraz dodatkowymi ograniczeniami wprowadzonymi przez niektóre państwa członkowskie związanymi z poddawaniem społeczności romskich kwarantannie, a także negatywnymi konsekwencjami dla grup najbardziej wrażliwych wśród Romów, takich jak dziewczęta, młode kobiety, starsze kobiety, osoby z niepełnosprawnościami czy osoby LGBTQ+; pozytywnie ocenia przyjęcie strategicznych ram UE dotyczących równości i integracji Romów, co umożliwi przeanalizowanie wpływu koronawirusa na społeczności Romów oraz przyjęcie środków w celu zapobiegania wrogości wobec nich;

117. wzywa Komisję do ustanowienia konkretnych ram praw i ochrony osób świadczących usługi seksualne w czasie kryzysu i po jego zakończeniu; podkreśla ponadto znaczenie uwzględnienia w takich ramach środków i strategii mających na celu zwalczanie dyskryminacji wobec osób świadczących usługi seksualne w dostępie do finansowania, mieszkań, opieki zdrowotnej, edukacji i innych usług;

118. podkreśla, że media audiowizualne i drukowane są jednym z sektorów o dużym znaczeniu kulturowym, społecznym i gospodarczym, gdyż zarówno odzwierciedlają, jak i kształtują społeczeństwo i kulturę; ubolewa nad faktem, że kobiety są zdecydowanie niedostatecznie reprezentowane na kluczowych stanowiskach twórczych w tym sektorze, np. w przemyśle filmowym w Europie i na świecie; wzywa Komisję do zajęcia się kwestią stereotypów płci w mediach i do promowania treści uwzględniających równość płci; podkreśla znaczenie wspierania umiejętności korzystania z mediów i zapewnienia wszystkim zainteresowanym stronom inicjatyw edukacyjnych dotyczących mediów uwzględniających aspekty płci; wzywa państwa członkowskie do przyjęcia przepisów zakazujących seksistowskich reklam w mediach oraz promujących szkolenia i kursy praktyczne na temat zwalczania stereotypów płci w szkołach dziennikarstwa, komunikacji, mediów i reklamy; zwraca się do Komisji o pomoc w wymianie najlepszych praktyk w walce z seksistowskimi reklamami; wzywa państwa członkowskie do opracowania i wdrożenia strategii politycznych mających na celu wyeliminowanie utrzymujących się nierówności w całym sektorze audiowizualnym, aby zapewnić i zwiększyć możliwości kobiet i dziewcząt;

Działanie na rzecz równouprawnienia płci poprzez stosunki zewnętrzne

119. zgodnie z art. 8 TFUE, który stanowi, że UE powinna we wszystkich swoich działaniach dążyć do wyeliminowania nierówności i wspierania równości mężczyzn i kobiet, apeluje o spójność i wzajemne umacnianie wewnętrznej i zewnętrznej polityki UE w zakresie zasad dyskryminacji z wielu przyczyn jednocześnie, uwzględniania aspektu płci i równości płci, przeciwdziałania stereotypom płci, normom związanym z płcią, szkodliwym zwyczajom i dyskryminującym przepisom, a także promowania poprzez stosunki zewnętrzne równego dostępu kobiet do pełnego zakresu praw człowieka; podkreśla w tym kontekście w szczególności politykę handlową UE, współpracę na rzecz rozwoju i politykę w zakresie praw człowieka; podkreśla zasadniczą rolę wzmocnienia pozycji kobiet w skutecznym wdrażaniu polityki rozwoju; przypomina o znaczeniu edukacji dla wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt zarówno w UE, jak i w krajach partnerskich; podkreśla, że edukacja jest nie tylko prawem, ale i kluczowym narzędziem walki z przedwczesnymi i przymusowymi małżeństwami oraz z ciężarami nastolatków; podkreśla, że polityka zewnętrzna UE powinna przede wszystkim pomagać dziewczętom w krajach partnerskich w pozostaniu w szkole i kontynuowaniu nauki; z zadowoleniem przyjmuje odnowione zobowiązanie do przestrzegania praw kobiet i dziewcząt oraz odniesienie do celów zrównoważonego rozwoju, a w szczególności do celu zrównoważonego rozwoju nr 5, jako kluczowych ram strategii na rzecz równouprawnienia płci;

120. wzywa Komisję, aby w partnerstwie z państwami członkowskimi monitorowała wdrażanie pekińskiej platformy działania, programu działania Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju oraz wyników ich konferencji przeglądowych, a także wszystkich celów zrównoważonego rozwoju, w tym celów 3.7 i 5.6, oraz do dążenia do ich pełnego wdrożenia zarówno w UE, jak i poza jej granicami z wykorzystaniem wskaźników zgodnych z globalnymi ramami wskaźników realizacji celów zrównoważonego rozwoju;

121. pozytywnie ocenia przyjęcie nowego, trzeciego planu działania w sprawie równości płci (GAP III) jako kluczowego instrumentu promowania w stosunkach zewnętrznych równouprawnienia płci oraz wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt; podkreśla, że dokumentowi temu muszą towarzyszyć jasne i mierzalne wskaźniki odnoszące się do konkretnych przedziałów czasowych, z uwzględnieniem podziału ról i obowiązków między poszczególne podmioty; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w nowym planie utrzymano cel 85 % dla wszystkich nowych programów przyczyniających się do równouprawnienia płci; ubolewa, że nie ustanowiono nowego celu 20 % dla programów, których jednym z głównych celów jest równość płci; domaga się, by w nowym Instrumencie Sąsiedztwa oraz Współpracy

⁽⁴¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0075.

Czwartek, 21 stycznia 2021 r.

Międzynarodowej i Rozwojowej priorytetowe znaczenie nadano równości płci i prawom kobiet we wszystkich programach geograficznych i tematycznych zgodnie z tymi założeniami; z zadowoleniem przyjmuje zmianę kultury instytucjonalnej służb Komisji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych w celu skuteczniejszego wypełniania zobowiązań UE w zakresie praw kobiet i równouprawnienia płci;

122. wzywa Komisję do dalszego wzmocnienia roli UE jako katalizatora równouprawnienia płci na całym świecie.

123. wzywa Komisję, aby działała na rzecz lepszego zrozumienia szczególnych potrzeb kobiet i dziewcząt będących migrantkami lub ubiegających się o azyl w zakresie dostępu do opieki zdrowotnej i edukacji, wsparcia i bezpieczeństwa finansowego w celu zapobiegania ryzyku ich wykorzystywania i zapewnienia poszanowania ich praw;

124. zauważa, że Komisja musi zająć się szczególną kwestią ochrony kobiet przed przemocą ze względu na płć w ośrodkach dla migrantów i osób ubiegających się o azyl, oraz apeluje o przystosowaną infrastrukturę dla kobiet i dziewcząt i o przeprowadzenie w razie potrzeby odpowiednich szkoleń pracowników tych placówek;

125. z zadowoleniem przyjmuje opartą na wartościach politykę handlową UE, która cechuje się wysokim poziomem ochrony praw pracowniczych i środowiskowych, a także poszanowaniem podstawowych wolności i praw człowieka, w tym równouprawnienia płci; przypomina, że wszystkie umowy handlowe i inwestycyjne UE muszą uwzględniać aspekt płci i zawierać ambitny i możliwy do wyegzekwowania rozdział dotyczący handlu i zrównoważonego rozwoju; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do zapewnienia po raz pierwszy włączenia specjalnego rozdziału dotyczącego handlu i równości płci do uaktualnionego układu o stowarzyszeniu z Chile w oparciu o istniejące przykłady międzynarodowe;

126. podkreśla ponownie swoje nieustanne poparcie dla prac prowadzonych w tym obszarze przez Komisję;

o

o o

127. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
